

תשרי תשפ"ו // גיליון מספר 2

התקצו

גישמאק | לשבת

הג
בריבוע

קהלת

- מגילה רביעית מחמש
- מגילות
- 12 פרקים
- 222 פסוקים
- נקראת בשבת חוה"מ סוכות

hitkabzo.shabbos@gmail.com • או"ל - התקצו, איחוד בני הישיבות התיכוניות

16 14 12 06 03

- א גרויסע קשיא**
יש לנו זוכה!
- התקצו קידס**
מדור לאחים הצעירים
- ידידיה מאיר**
שולח את הבן לישיבה
- הטשולנסיה**
את מי פוגשים שם היום?
- שיעור כללי**
הרה"ג משולם ברנדווין שליט"א ראש ישיבת חדוות התורה

ויברך דוד

הרב הראשי הגאון רבי דוד לאו שליט"א
נשיא בית הדין הגדול (בדימוס)
ונשיא 'התקבצו'

לבנות בעצמנו

ארבעים יום חלפו על כלל ישראל בעלייה רוחנית ממדרגה למדרגה. התחלנו בשמיעת קול השופר בראש חודש אלול, בקהילות מסוימות החלו כבר בבקשת סליחות ובקהילות אחרות הוסיפו את אמירת "לדוד ה' אורי וישעי". בני הישיבה נכנסו למסגרת לימודים מיוחדת ושמה, במילה אחת: א-ל-7-1.

כך המשכנו בעלייה רוחנית לעבר ימי הדין של ראש השנה, שפתחו את עשרת ימי התשובה, שבהם נפסק להלכה שחובתנו היא להיזהר גם מדברים שמקלים בהם במשך השנה (פת פלטר וכדומה), והגענו אל שיא קרבת אלוקים ביום הכיפורים: שבע פעמים קראנו בהתלהבות את קריאת האמונה "ה' הוא האלוקים", אחרי שקיבלנו עלינו עול מלכות שמיים בקריאת "שמע ישראל". שיא רוחני אדיה מייד מהרוממות הזו אנו עוברים לחג שונה כל כך – חג הסוכות. חג של שמחה, חג של הגדרות הלכתיות בנושאי אכילה, שתייה ושינה. לכאורה – רחוקים כל כך מהתחושה הרוחנית של שיאי עשרת הימים בכלל ומיום הכיפורים בפרט, ובכל זאת קבעה התורה את הימים הללו ברצף.

יתרה מכך, הימים המיוחדים של תחילת תשרי וגם ימי הסוכות מוגדרים

מילה של התקבצו

דבר הארגון

בפי המהרש"א (בכורות ח, ב) כעשרים ואחד ימי ליבון וכפרה. כלומר, לא רק הימים כימי הרוחניים של התשובה מוגדרים כימי כפרה ותיקון, אלא גם ימי הסוכות, שבהם אנו עסוקים לכאורה בפעילות גשמית: בתפילות שאינן שונות מאוד מתפילות ימי החול, ללא חזרת הש"ץ המופלאה של ראש השנה ופיוטי יום הכיפורים. בכל זאת – חיברם בורא העולם בסמיכות. כיצד ניתן להבין זאת?

תלמידו הגדול של הגר"א, הגר"ח מוולוז'ין, בספרו 'נפש החיים' (ש"א פ"ו), דן בשאלה מי גדול ממי – אדם או מלאך – והביא שנחלקו בזה ראשונים. ר' חיים מסביר שם שבוודאי דרגתו של מלאך בתחילה גבוהה ממעלת אדם, שהרי הוא קרוב בקדושתו לבוראנו. אך מלאך עומד הוא במקומו: כפי שנברא – הוא נשאר כל ימי הווייתו ואינו משנה מקומו. בכך גדול ממנו האדם. אדם עלול לרדת ממדרגתו הרוחנית, אבל עשוי גם לעלות ולהתעלות בקרבה לבורא. יכול האדם לפעול ולקדש את סביבתו, כפי שעלול הוא גם להשחית אותה.

בשם הרבי מקוצק רגילים לפרש את הפסוק "השמים שמים לה' והארץ נתן לבני אדם", שמשמעות הכתוב היא שהשמיים בעצמם מכריזים שהם שמימיים, אך הם עומדים במצבם בלי שינוי. אבל הארץ ניתנה לבני אדם. בידם להפוך אותה לרוחנית, או חלילה לדרדר אותה. כלומר, הקדושה הנבראת לא משנה את מהותה, לעומת הקדושה שנוצרת על ידי בני האדם, שהופכים את הארץ לרוחנית – היא קדושת קבע. זהו שבח לאדם, שיוצר ובונה מציאות קדושה מחודשת.

תשפ"ה נגנזה בין דפי ההיסטוריה, ורגע לפני שאנחנו עמוק בתשפ"ו חשבתי שכדאי לשים לב עד כמה תשפ"ה הייתה משמעותית עבור בחורי הישיבות התיכוניות.

'התקבצו' קם אי אז בתחילת השנה עם גרעין ירושלמי שהתרחב במהרה לאזור המרכז. פעילויות בין הזמנים צירפו עוד ועוד בחורים אל שורותיו ויום השיא הענק באשקלון היה פריצה תודעתית. 'התקבצו' הוא שלכם ובשבילכם – זו התובנה שהתחילה להתקבע בקרב אלפי בחורים ועשרות ראשי ישיבות ואנשי צוות שחוו במסגרת הארגון זיצים עשירים, ערבים

אחרי ארבעים ימים של קדושה שמימית, של רוחניות, אחרי עשרת הימים שעליהם נאמר "דרשו ה' בהמצאו, קראוהו בהיותו קרוב" – אלו עשרת הימים מראש השנה עד יום הכיפורים – הגיעה השעה ליצור קדושה על ידי האדם. כך הופכים קרשים ומוטות פשוטים למבנה סוכה, שדיני קדושה חלים עליו. כך זוכים אנו לאכול ולשתות בסוכה ולברך על כל אכילה (לרוב הדעות). האכילה גשמית, אך הופכת על ידינו לרוחנית. נוטלים אנו את חופן הרוחניות שזכינו לו בימי הקדושה המיוחדים, מממשים אותה בחיי היומיום ויוצרים כך אפשרות להשראת השכינה – אך הפעם לא כדבר שמינע מלמעלה, אלא כדבר שנוצר על ידינו.

הארץ
ניתנה
לבני אדם.
בידם
להפוך
אותה
לרוחנית,
או חלילה
לדרדר
אותה.

ייתן ה' ונתקבץ כולנו יחדיו להצליח ליצור מימים אלו המשך רוחניות, שממנה נשאב "רוח הקודש", רוח נדיבה" שתלווה אותנו אל ימי החורף הבאים עלינו לטובה.

מרוממים במוצאי שבת, ערכות מותאמות ועוד.

סגרנו את השנה בתודה גדולה לה' ובתוכניות משמעותיות לתשפ"ו, חלקן כבר מתמששות עד שאתם אוחזים בידיכם את הגיליון הנוכחי.

מחכים כבר לסכם את תשפ"ו בכפל עוצמה של פעילויות חזקות, מלאות ערך וחוויה, כי ככה אנחנו, רצים קדימה. אתם בינתיים, התקבצו ושאבו תועלת ונחת מהפעילות השנה.

חג שמח!
ישראל זיכרמן - יו"ר 'התקבצו'

שיעור כללי

הרה"ג משולם ברנדווין שליט"א
ראש ישיבת 'חדוות התורה'

טעימה מסודות הסימנים שבש"ס

בגבול לניווה "וישב חוץ לעיר ויעש לו סוכה וישב תחתיה בצל", הרביעי הוא איוב שנאמר בו "התמלא בסוכות עורו", וחיזרתי על כל המקראות ולא מצאתי עוד אדם אשר עשה סוכה.

והנה כל הארבעה הללו המה הרשימה הנ"ל: יעקב - רועה צאן, "ולמקנהו עשה סוכות". דוד - עליו נאמר בפסוק "נוצר תאנה יאכל פריה", היינו קייצים שומרי תאנים. יונה הוא שומר העיה איוב אמרו עליו במסכת בבא בתרא שהיה בדור המרגלים והיה מגן על הארץ לבל יקחו את פירותיה, הרי שהוא שומר פירות.

נמצא שארבעה הללו המה ממש הרשימה הנזכרת - סוכת רקב"ש: רועים, קייצים, בורגנים, שומרי פירות, רמז וזכר בדין הזה מן התורה שבכתב כלפי העושים סוכה שלא לשם מצוות סוכה, שסוכתם כשרה.

ליכא מידי דלא רמיזי באורייתא! מתוק מדבש!

יותר מזה, מצאנו בתורת הסוד שבזוהר הקדוש אמרו על הרשימה הזו שהיא רמזה בתבת בג"ד כפר"ת, וכל זה חידה גדולה, מה רמז במקום הזה.

בשורות אלו ברצוננו להציע בזאת ביאור מתוק ונפלא בעזרת ה' יתברך: ידוע כלל שקבעו חכמינו: "ליכא מידי דלא רמיזי באורייתא" היינו שאין לך דבר האמור בדבריהם זיכרוןם לברכה שאין לו שורש מן המקראות, ורבנו הגר"א הסביר העניין שבאו בזה ללמדנו שאין התורה שבעל פה דבר בפני עצמו אלא היא כענף היוצא מן האילן, ומן הדין להראות בסימן יפה את חיבור לאילן.

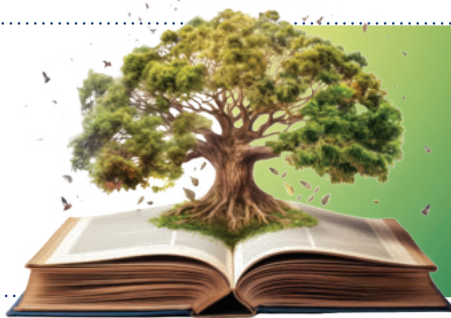
והנה כאשר נפקח עינינו נראה דבר מיוחד מאוד: מכל האישים הרבים המוזכרים בתורה ובכתובים, מצאנו לארבעה שנזכר בהם שעשו סוכה לצל ולא לשם מצווה. הראשון הוא יעקב אבינו אשר נאמר בו "ולמקנהו עשה סוכות", השני הוא דוד המלך אשר נאמר בו "סוכת דוד הנופלת", השלישי הוא יונה הנביא שנאמר בו שיצא

"סוכת רקב"ש סימן" - מימרת מסתורין זו ניצבת באמצע פרקה הראשון של מסכת סוכה, והיא ידועה לכל בר בר דחד יומא. הגמרא מלמדת אותנו שמילה זו היא ראשי תיבות של סוכת רועי צאן, סוכת קייצים [שומרי תאנים], סוכת בורגנים [שומרי העיר] וסוכת שומרי פירות. הצד השווה שבכל אלו, הוא שאלו סוכות שנבנו לשם צל ולא לשם מצווה ובאה הגמרא ללמדנו שסוכות כאלו כשרות המה, כי אין דין בסוכה שתיעשה לשם מצווה, אלא אם נעשתה לשם צל הרי היא כשרה.

סימן זה יש בו חידה גדולה, משום שאנו יודעים שאין דרך חכמינו להגיש לפנינו רשימת דברים אשר חוזרים זה אחר זה ללא צורך. רשימה כגון זו מכונה בפי חז"ל בדרך לעג: 'מונה כרוכלא', היינו מונה כרוכל רשימת חפצים שאין בהם צורך ואילו כאן לפנינו רשימה שאין מובן בה מה בין דוגמה אחת לחברתה. וכי אכפת לנו לאיזו מטרה ישב שם, אם לשמור על תאנים או על פירות וכן כל שאר הרשומים כאן?

הרב יהודה בצרי

חוקרים מנהגים

קישוט סוכה לשות או חובה?

הכנסת יבדוק שוב בסוכה אם יש עוד דבר לייפות בה כדי שיהיה הכל בתכלית השלמות. הטעם: "ובזה יתרצה אל מלכו וימצא חן בעיני אלוקים להרים בכבוד קרנו והדר גאוונו ויהי בשלם סוכו והשמחה במעונו".

מדוע הקפידו על נוי סוכה יותר מנוי שאר מצוות?

כתב בספר הקדמון 'יסוד יוסף' (לרב של ה'קרב וישר') שהסוכה מרמזת לשכינה הקדושה ובשעה שמקשט ומייפה את הסוכה צריך לכוון לעשות קישוטים לשכינה הקדושה ואולי זה הטעם שחרדו על קישוט הסוכה במידה רבה מאשר קישוטן של שאר מצוות.

"זה קלי ואנוהו", שדרשו חכמים: "התנאה לפניו במצוות".

מעניין לציין מנהג הכרוך בקישוט ספציפי - שמן זית, שיש הנוהגים לתלותו בסוכה ולאחר החג לשמור אותו להזדקק נרות חנוכה. הטעם - על פי הידוע מחז"ל "הואיל ונעשה בו מצווה אחת נעשה בו מצווה נוספת".

טעמים נוספים

טעם מעניין נוסף מצינו בלשון הרשב"א שכתב שמצווה מן המובחר להעלות לסוכה כלים נאים לחבב את המצווה וכן שתהא סוכתו ערבה זאת אומרת שעל ידי זה יהיה נעים ונחמד להיות בסוכה.

ב'מטה אפרים' כתב שלפני שילך לבית

בין קניית אתרוג לבניית סוכה יש מנהג ישראל ידוע ומפורסם: לתור אחרי קישוטים מקישוטים שונים, ולהזיל מעות רבות כדי להוסיף יופי ופאר לסוכה.

טעם המנהג כתוב במנהגי מהרי"ל: "וחייב לנאותה, ויפה מנהג אשכנז שפורסים יריעות לנוי, וכן מטעם זה עושים עטרה מעוטרת בפירות ותולין אל תוך הסוכה, ונקרא כלשון חכמים 'נוי סוכה'".

השל"ה הקדוש כתב, ודבריו הובאו ב'משנה ברורה', שטעם המנהג מהברייתא בביצה: "סככה כהלכתה בעטרה בקרמין ובסדינין המצויירין ותלה בה אגוזים ושקדים וכו'". לאור ציטוט זה מציין השל"ה: "על כן ראוי לעשות כן וכל המרבה הרי זה משובח".

לכאורה נראה כי המנהג נובע גם מטעם

למעיישה

עייף אך מרוצה?

שאלה:

ישראל מגיע לישיבה לשמחת תורה, אחרי שהיה ער בליל הושענא רבה. הוא עייף מאוד ואין לו סוכה. האם הוא נקרא מצטער ויכול לישון מחוץ לסוכה?

תשובה:

אסור ללכת לישון לכתחילה מחוץ לסוכה, ואינו נקרא מצטער בזה שהוא עייף. אומנם יכול ללכת ללמוד בבית המדרש כדרכו, ואם יירדם תוך כדי לימוד אין בכך כל בעיה. אין צורך להתאמץ או לעמוד כדי לא להירדם. מקור: שו"ע ומשנ"ב סימן תרלט ואזמרה לשמך סוכות.

מרחיבים

את הלמעיישה

כתוב ב'שולחן ערוך' שפת הבאה בכיסנין מברך עליה 'בורא מיני מזונות'.

נחלקו הראשונים מהי פת הבאה בכיסנין:

- יש אומרים שהיא פת שממולאת במאכל נוסף, כמו אגוזים או בשה.
- יש אומרים שהיא פת שנילושה במי פירות, בדבש או בחלב וטעמה מתוק.
- יש אומרים שהיא פת קשה שצריך לכסוס אותה, כמו ביינגלה.

להלכה, בכל סוגי פת הבאה בכיסנין שנאמרו, למעשה מברכים 'מזונות' ולא 'המוציא'.

הסיבה: מכיוון שבאופן עקרוני על פת הבאה בכיסנין לא קובעים סעודה ואוכלים אותה רק לנשנוש, לכן ברכתה 'מזונות' ועל המחיה ולא 'המוציא'.

אומנם, אם הוא אכל שיעור גדול מאוד שאנשים קובעים עליו סעודה, במקרה כזה גם על פת הבאה בכיסנין מברכים 'המוציא'.

למעשה השיעור של קביעת סעודה הוא 3/4 שקית חלב. בשיעור הזה ברכתו 'המוציא', פחות מזה – 'מזונות'.

גם בחור שמחליט ש"זו הארוחה שלי", אם אין בזה שיעור של 3/4 שקית חלב בטלה דעתו ואינו מברך 'המוציא'.

האם ממרח / מילוי מצטרף לשיעור קביעת סעודה?

ממרח או מילוי שנאכל עם הפת הבאה בכיסנין, מצטרף לשיעור קביעת סעודה.

לדוגמה, אם אוכל עוגה שהיא בעצמה בנפח של כמעט 3/4 שקית חלב, והשוקולד שעליה משלים 1/4 שקית, ייטול ידיו ויברך 'המוציא'.

מקור: שו"ע ומשנ"ב סימן קסח סעיפים ז-י.

מה לך נרדם

תשובה:

בחור שנרדם מחוץ לסוכה אין להעיר אותו, מכיוון שהאיסור הוא רק ללכת לישון מחוץ לסוכה, אבל אין איסור אם נרדם מחוץ לסוכה. כמו כן, ישן פטור מהמצוות ולכן לאחר שנרדם אין להעיר אותו. מקור: שו"ע ומשנ"ב סימן תרלט ואזמרה לשמך סוכות.

שאלה:

נפתלי למד בביתו בהתמדה, לאחר כשעה הוא נרדם בטעות מחוץ לסוכה. אחיו שואלים אם להעיר אותו כדי שיעבור לסוכה, או אין צריך.

חש במצוקה באוטובוס אין סוכה

שאלה:

בחורים שנוסעים באוטובוס לטיול, האם רשאים לאכול באוטובוס מיני מזונות, או חייבים לחכות שיגיעו לסוכה? כמו כן, בחור שרוצה להתנמנם באוטובוס בדרך לטיול או לישיבה, האם רשאי?

תשובה:

הולכי דרכים פטורים מהסוכה, והטעם הוא שכמו שאדם יוצא מביתו לדרך ושם הוא אוכל וישן, כך גם רשאים לצאת מהסוכה לדרך ובדרך מותר לאכול ולישון. לכן, מי שנוסע באוטובוס יכול לאכול שם גם סעודת פת או לישון שם, אף שהוא אוכל וישן מחוץ לסוכה. הגעתם ליעד? בחורים שיוצאים לטיול, כגון שהולכים למסלול בצפון, אינם צריכים לאכול בסוכה כדי הולכי דרכים בדרך בין עירונית וגם במסלול בעצמו. אומנם אם נוסעים לטיול במקום מקורה, כגון שהולכים למזדזיאון, אז כשמגיעים למקום שבו משתקעים, כבר אינם נחשבים להולכי דרכים וצריך שתהיה שם סוכה כדי לאכול שם דברים החייבים בסוכה. מקור: שו"ע ומשנ"ב סימן תרלט ואזמרה לשמך סוכות.

ארוחת בורקס

שאלה:

אפרים רוצה לאכול ארבעה בורקסים בארוחת הערב. האם מותר לו, והאם הוא צריך לטול ידיים? כמו כן, האם יש הבדל בין אם הוא אוכל את הבורקסים לנשנוש, לבין אם הוא רוצה לקבוע עליהם סעודה?

תשובה:

אם אוכל עד נפח של 3/4 שקית חלב, מברך 'מזונות' ועל המחיה. מעל נפח של 3/4 שקית חלב, מברך 'המוציא' וברכת המזון.

תשובה

כה אמרה הישיבה

הרב יעקב לייזרוביץ
ר"מ בישיבת 'נשמת התורה'

התקבצו - התכנסות לשם שמיים

בחופשת בין הזמנים האחרונה זכיתי ללוות את המיזם המבורך של 'התקבצו' עבור תלמידי ישיבות תיכוניות. כר"מ מחנך ורכז חברתי בישיבת 'נשמת התורה', אני מודע היטב לאתגרים של תקופות החופש ולחשיבות של מסגרת תורנית איכותית. עבורנו, הצוות החינוכי, אחד האתגרים המרכזיים הוא לגבש אצל התלמידים 'זהות ישיבתית תורנית', כזו שרואה בלימוד תורה ערך עליון ומרכזי בכל מצב ובכל זמן. בתור מי שזכה ללמוד איתם ומהם, אני רוצה לשתף בכמה רשמים.

מחוץ למסגרת ה'זמן'

קולות הלימוד היו מלאי שמחה וחדוות. הייתה חוויה מרגשת לראות את התלמידים לומדים ברצינות ובחשק, לא ממחויבות של 'זמן' בישיבה, אלא מרצון פנימי אמיתי. ה'שטיינגען' המיוחד שהתגלה שם, כאשר כל אחד ואחד שוקד על תלמודו, משך את תשומת ליבם של באי בית הכנסת. קיבלנו פיזיקים מהתלמידים בעצמם, מהוריהם ומתושבי השכונה שהגיעו במקרה לבית הכנסת והתפעלו מהמחזה המופלא של לימוד תורה לשמה.

אני רואה חשיבות עצומה במילוי חלל השיעמום שעלול להיווצר בימי בין הזמנים, בתקופה שבה יש סכנה גדולה בבטלה ובכל ההשלכות הרחניות שיש לה. ההתכנסות הזו סיפקה לתלמידים אלטרנטיבה של קדושה ולימוד וסייעה להם לשמור על רצף העלייה וההתפתחות הרוחנית שלהם. היא הראתה להם שניתן לנצל את הזמן באופן חיובי, ואף לשלב פעילויות פנאי מתאימות עבור תלמיד ישיבה המקדש שם שמיים בעולם.

מעטפת של חיבור ושייכות

'התקבצו' לא רק העניק את האפשרות ללמוד תורה אלא גם יצר חוויה שלמה ומעשירה. המפגשים עם רבנים וראשי ישיבות, שאינם חלק משגרת יומם של התלמידים, העניקו להם השראה וחיזוק רוחני. הרבנים הגיעו מדי יום, דרשו, חיזקו את התלמידים והעניקו להם שיעור של תורה, יראת שמיים וחיבור.

מעבר לכך, המעטפת הכללית ש'התקבצו' סיפק הפכה את הלימוד ל'מועדון' שווה' אמיתי. בכל בוקר חיכתה לתלמידים ארוחת בוקר מזינה ומושקעת, שהעניקה להם את כל האנרגיה הנדרשת לבוקר של למידה רצינית. ההגדרות היומיות על פרסים ייחודיים שמותאמים לתלמידי ישיבה, כמו זיכויים לחנויות בגדים ייעודיות ושוברים לצ'ולנט'יה. כל אלו יצרו תחושה של כיף וחיבור.

השילוב הפך את בין הזמנים לתקופה של עלייה וצמיחה, בבחינת "בכל דרכיך דעה". בסופו של דבר, חוויות מהסוג הזה הן שנצברות בתודעת התלמיד ובונות את אישיותו התורנית לטווח הארוך.

התקבצו מבפנים

לא תטעמו מהבופה?

הרב אלחנן מולכו

שהייתי כאן יכולתם להשתמש בשירותי הייעוץ שלי. העובדה שלא עשיתם זאת היא כבר הבעיה שלכם."

בחורים יקרים, כך גם אצלנו ב'התקבצו' - שפע שמחה לכם וקורא לכם לנצל. אנחנו באמת עושים הכול כדי לתת לכם כל מה שיכול לשמח אתכם, לגבש אתכם ולמלא אתכם בכוח, החל מהשקית האישית שקיבלתם לראש השנה, (1800 שקיות אישיות ב-15 ישיבות!) עבור דרך כל האירועים שהיו ולא כלה במה שמחה לכם בהמשך התקופה. מקווים שתדעו לנצל, לקבל ולהיתרם וכך תצאו בכוחות מחודשים לזמן חורף מלא שטיינגען אמיתי.

בל נשכח: מייד אחרי סוכות מחכה לנו יום שיא שלא חווינו כמותו. לא אכנס לכל הפרטים (חפשו את המודעה בדפים הבאים), רק אציין שמדובר באירוע עצום של מאות בחורים מכל הישיבות התיכוניות, יום מלא אווירה מחשמלת. ביום הזה נכריז סוף סוף על הישיבה שצברה את מספר שעות הלימוד הגבוה ביותר בישיבת בין הזמנים אב. אלפי שעות לימוד נאספו מחמשת הסניפים ברחבי הארץ, והישיבה המובילה תזכה בפרס חווייתי במיוחד - פעילות ייחודית לכלל הישיבה. אני מתרגש לדמיין את רגע הכבוד והגאווה שיהיה כשקבוצה אחת מכאן תביא את הזכייה לכל הישיבה שלה.

אז בינתיים קחו את העלון לסוכה, קראו בו עם המשפחה והחברים ותיהנו מתוכן חגיגי שנכתב בשבילכם.

מאחל לכולכם חג שמח, שתזכו לשבת בסוכת עורו של לווייתן!

מחכה לפגוש אתכם ביום השיא המטורף בים המלח, מייד אחרי סוכות. הנה זה בא.

חג הסוכות השנה מביא איתו שמחה כפולה - את שמחת החג ואת השמחה בעלון השני שלנו. העלון הקודם התקבל בחום. בחורים מכל הישיבות פנו אלינו וסיפרו כמה הם חיכו לדבר כזה. התגובות מילאו אותנו בכוח להמשיך ולעשות את הגיליון הנוכחי עשיר ומיוחד אפילו יותר מקודמו.

שמחנו לטמוע שאתם מרגישים חלק ממשוה גדול, לא רק חלק מישיבה טובה אלא חלק מקהילה שלמה שמתחברת סביב בית המדרש וגם מחוצה לו בחוויות משותפות. זו המטרה שבשלה אנחנו כאן, והיא מזכירה לי סיפור:

איש אחד התארח במלון יוקרתי. בתום השהות הוא ניגש אל הקבלה ושם נדרש לשלם אלף וחמש מאות שקלים ללילה. תגובתו הייתה בערך כך: "סליחה, למה אלף וחמש מאות? הרי רק ישנתי, מעבר למיטה לא השתמשתי בשום דבר."

החיוך של הפקיד היה אדיב כשהוא השיב: "אדוני, היה לך כאן שירות מלא שכלל ארוחות גורמה, חדר כושר מתקדם, ספא הכולל ג'קוזי, סאונות וברכה. העובדה שבחרת שלא להשתמש במגוון השירותים שהוצעו לך בזמן שהותך היא בעיה שלך."

האיש שלף את פנקס הצ'קים וכתב המחאה על סך חמש מאות שקלים.

הפקיד הביט בו בתדהמה ומחה: "אדוני, העלות היא אלף וחמש מאות, לא חמש מאות."

האורח לא מצמץ כשאמר: "אני יועץ נדל"ן, ועל ייעוץ אני גובה אלף שקלים. בזמן

דרכי תורה

אורייתא

נשמת התורה

מערבא

היישוב

הטשולבטסיה

כל מה שקורה בהתקבצו

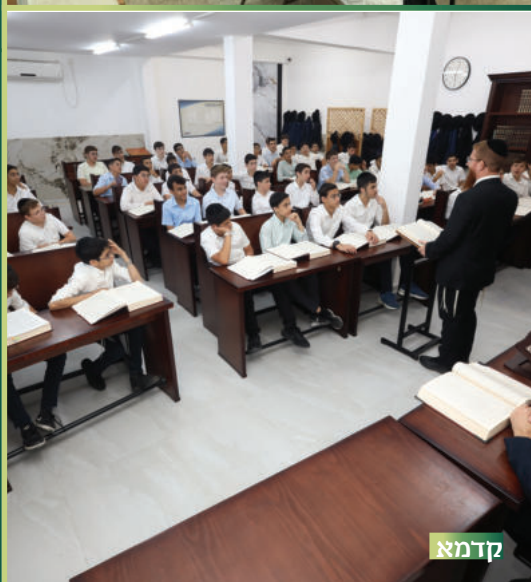
הפעם:
אש של התחלה
עם פתיחת הזמן בישיבות.

חילי עולם

חדוות התורה

קדמא

נהורא

מתיבתא

דרכי תורה

גשמת התורה

חידות התורה

תיעודים מאלפי הערכות שחולקו על ידי 'התקבצו' בישיבות התיכוניות הח"רדיות ובתוכן שי מתוק לקראת ראש השנה.

**יש לכם תמונות
לטשולנטייה הבאה?
שלחו לנו שלא נפספס
hitkabzo.shabbos@gmail.com**

מערבא

חילי עולם

נהורא

אורליחא

נעשה סדר

הידעת?

כואב נראה אונתך

מה שאולי ידעת על הרמב"ם:

רבי משה בן מיימון (נולד בשנת ד'תתצ"ח, 1138 - נפטר בכ' בטבת ד'תתקס"ה, 13 בדצמבר 1204), הידוע בראשי התיבות הרמב"ם, נמנה עם גדולי הפוסקים בכל הדורות והוא אחד האישים החשובים והנערצים ביותר בתולדות עם ישראל. אמרה רווחת לגביו היא: "ממשה עד משה לא קם כמשה".

הרמב"ם נחשב לאחד ממעמידי עיקרי הדת והאמונה, וזכה לכינוי **'הנוטר הגדול'**. לצד גדולתו התורנית, נודע גם כאחד מחשובי הפילוסופים בימי הביניים, כאיש אשכולות וכרופא דגול. כתביו רבים ומגוונים, ועם המרכזיים שבהם נמנים החיבורים ההלכתיים הענקיים: פירוש המשנה, משנה תורה (היד החזקה), ספר המצוות ותשובות הרמב"ם. כמו כן בולטות האיגרות המפורסמות ששלח לקהילות ישראל במצבים מורכבים ולאישים שונים ברחבי העולם היהודי. ספרו הפילוסופי המפורסם הוא 'מורה נבוכים'.

צדקנו? ידעת? לא ידעת? יש לך משהו להוסיף על רמב"ם?
כאן כותבים לנו: hitkabzo.shabbos@gmail.com

10 דברים שלא ידעת על הרמב"ם:

את חיבורו האדיר 'משנה תורה', המקיף את ההלכות לפי י"ד שורשים בסיסיים המתפצלים לשאר ההלכות - כתב הרמב"ם במשך כעשר שנים ולמעשה לא הפסיק לשכלל אותו גם הלאה. החיד"א כותב כי במשך עשר שנים עד להשלמת החיבור לא יצא הרמב"ם מחדרו וביום שבו הושלם הספר נגלה אליו משה רבנו ואמר לו 'ישר כוחך'.

פירוש המשנה הכביר של הרמב"ם התחיל להיכתב בידו בעודו בן עשרים ושלוש, במרוקו. הפירוש המקיף והבהיר כונה בפי התלמידים 'כתב אל סראג', ובתרגום מערבי - 'ספר המאור'.

שמונה פרקים לרמב"ם, שהם ספר יסוד במחשבת ישראל, נכתבו כהקדמה למסכת אבות, ואילו י"ג עיקרי האמונה נכתבו כהקדמה לפרק י' במסכת סנהדרין.

תחנות גיאוגרפיות רבות היו בחייו של הרמב"ם, בהן קורדובה - עיר הולדתו שבספרד, פאס שבצפון אפריקה - שאליה נדדה המשפחה עקב רדיפת היהודים אך גם בה חוותה פרעות, ארץ ישראל ומצרים.

הרמב"ם כתב בחובת עשיית מלאכה: "כל המשים על ליבו שיעסוק בתורה ולא יעשה מלאכה, ויתפרנס מן הצדקה, הרי זה חילל את השם וביזה את התורה וכיבה מאור הדת ונרם רעה לעצמו ונטל חייו מן העולם הבא, לפי שאסור ליהנות בדברי תורה בעולם הזה. אמרו חכמים: כל הנהנה מדברי תורה - נטל חייו מן העולם. ועוד ציוו ואמרו: לא תעטם עטרה להתנדל בהם, ולא קורזום לחפור בהם. ועוד ציוו ואמרו: אהוב את המלאכה, ושנא את הרבנות. וכל תורה שאין עימה מלאכה, סופה בטילה, וסוף אדם זה, שיהא מלסטם את הבריות".

הצורך למצוא מקור פרנסה לאחר שאחיו הסוחר נהרג, הביא את הרמב"ם לעסוק ברפואה. עד מהרה הוא נודע כרופא מומחה והיה רופאו האישי של המלך צלאח א דין. עם זאת העניק טיפול לכל מי שבא לדרוש אצלו רפואה.

המלצותיו של הרמב"ם מקובלות עד היום ברפואה, כגון שמירה על אורח חיים בריא הכולל גישה מונעת והקפדה על טיפול תקין גם אצל אנשים בריאים, ראייה הוליסטית של גוף ונפש, בין היתר פעילות גופנית קבועה, תזונה מאוזנת ומסודרת, שינה מספקת ואיכותית, הקפדה על היגיינה אישית ועוד. אחד עשר ספרי רפואה נכתבו בידי הרמב"ם בעברית ותורגמו לשפות שונות.

הרמב"ם התחיל לכתוב פירוש לירושלמי אך הפסיק, כמו כן נותרו שרידים לחיבורים מוקדמים אחרים שלו, חלקם מימי בחרותו, שנכתבו כטייטה בלבד ולא יצאו לאור.

הדיוקן המפורסם המיוחס לרמב"ם מקורו בספר 'אוצר העתיקות המקודשות' מן המאה ה-18, של בלסאוס אונוליוס, אך הוא אינו נחשב לדיוקן אמין, בין השאר משום שפיאותיו של הרמב"ם נראות בו כשהן מגולחות.

אף על פי שהרמב"ם נפטר במצרים הוא נקבר בטבריה.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10

ישיבת מתיבתא

סיפורה של ישיבה

נוסדה
תש"ע

מיקום
בית שמש

תלמידים
165

ראש הישיבה
הרב אבישי בראון שליט"א

לעבור כבר בשנה הבאה, בעזרת ה', אל קמפוס חדש ומרהיב ברמת בית שמש ה'.

מה הסוד?

חומר גלם איכותי במיוחד. שבעים אחוז מהתלמידים משתייכים למשפחות דוברות אנגלית שעזבו הכול מאחוריהן ועשו עלייה כדי לגור בישראל. ישנה הקפדה על משפחות ברמה גבוהה, ולמרות רמתה המעולה של הישיבה, עם אותה הצטיינות רצופים ממשרד החינוך, יש מענה והכלה לתלמידים שזקוקים לעזרה נוספת, בלי לפגום בהצטיינות הכללית, אלא להפך.

הצוות במתיבתא מגיע רובו מרקע דומה לזה של התלמידים, מה שגורם להבנה מלאה של הצרכים ולהתאמה של פרטים גדולים כקטנים, כסגנון הספורט, הטיולים וסוגי המאכלים בארוחת הבוקר.

האווירה משפחתית ללא גזמה. מזכירת הישיבה, גברת נעמי פרי, ידועה בדאגתה האימהית לכל בחור ובשיחה עם ההורים במידת הצורך. הצוות, שרובו גר בבית שמש, נפגש עם התלמידים גם מחוץ לישיבה, יש פעילויות של עונג שבת בבתי הצוות, שבתונים, והקשר ממשיך עם מכתבים נרגשים גם הרבה אחרי סיום הלימודים. שלוש מאות בוגרי הישיבה ובני משפחותיהם הם חלק ממשפחת מתיבתא.

הישיבה נפתחה ובה שנים עשר תלמידים, שהתקבצו לא רק מבית שמש אלא גם מהר נוף, מביתר עילית ומטלז סטון, אלא וילה במושב זנוח הצמוד לבית שמש. גברת טיברג הייתה המזכירה והרוח החיה מאחורי הישיבה, ושבתות הישיבה נערכו בסלון הבית של משפחת טיברג, שהייתה מגויסת כולה, בהתנדבות מלאה, למען הישיבה. ראש הישיבה הראשון היה הרב גרנית שליט"א, שכיהן כראש ישיבת 'מאורות' והסכים לשמש במשרה חלקית כמנהל הישיבה החדשה, בעוד הרב שניצר משמש כמנהל התיכון.

הרפתקאות הראשית היו רבות. אנשי המושב התלוננו שהישיבה מייצרת אשפה רבה - בכל זאת היה מדובר בקבוצת בחורים שאוכלת כמה פעמים ביום. הרב טיברג היה מגיע במכוניתו מדי לילה כדי לאסוף את שקיות האשפה ולהשליך אותן אל פחים גדולים מחוץ למושב, מה שגרם לילדי טיברג לעוות את הפנים בגועל כשהם נכנסו למכונית בבוקר. אחרי התקופה הראשונה בוילה עברה הישיבה למבנה שהבחורים כינו אותו 'הלול', ורק בשנתה השישית, כשהיא כבר כוללת מספר תלמידים מכובד ותחת חסות מקצועית של רשת 'אורט', היא הגיעה אל בית שמש הוותיקה, וממנה היא צפויה

**מנהל רוחני:
הרב רפאל וויליג שליט"א**

**מנהל התיכון:
הרב נתנאל שניצר**

היסטוריה

בשנת תשס"ג עלתה משפחת טיברג מניו יורק שבארצות הברית, והתיישבה ברמת בית שמש. יוסי, הבן הבכור היה בכיתה ב' והתקבל לתלמוד תורה מצוין. עם השנים התחילו ההורים לתהות לגבי ההמשך וגילו שאינם מוצאים ישיבה מתאימה ליוסי ולאחיו שאחרי. לימודי אנגלית ומתמטיקה היו תנאי חובה מבחינתם, וישיבה חרדית מובחרת - תנאי נוסף. האופציות התיכוניות הקיימות לא התאימו להם כי הם לא היו מעוניינים בפנימייה, וכך התחילו לנדוד בין רבנים, מנהלי ת"תים וראשי ישיבות במטרה למצוא מי שיקים ישיבה מתאימה. אט אט התחיל להישמע קול מהשטח: אולי תקימו אתם ישיבה.

הרב זאב טיברג (שהיום משמש ראש העמותה ואחראי לכל התחום הפיננסי) הוא איש הייטק, לכאורה אין קשר בינו לבין הקמת ישיבה, אבל בני הזוג טיברג החליטו לקפוץ למים ולגבש קבוצת הורים סביב הרעיון.

אחה"צ - ערב: ליחזור לתלמודו

15:55 סדר בקיאות

לאחר הפסקה קצרה מתקיים המשך הסדר

18:00 שיעור מחשבה, מוסר או תנ"ך

18:40 ארוחת ערב

19:10 סדר חזרה

20:15 תפילת ערבית

בואו להיות אורחים ליום אחד

בוקר של קודש

7:30 תפילת שחרית ולאחריה ארוחת בוקר

9:00 שיעור הלכה קצר

9:35 סדר הכנה - עיון

11:10 שיעור בעיון

12:35 ארוחת צהריים והפסקה

צהריים מקצועיים

13:50 שיעור ראשון במקצועות כלליים

14:35 שיעור שני במקצועות כלליים

15:25 תפילת מנחה

עתיד קרוב

הבנייה ברמת בית שמש ה' כבר בעיצומה. משרד החינוך והעירייה בונים את מבנה הכיתות המפואר שיכלול גג פנאי ענקי, חדר מוזיקה וחדר כושר, נוסף על כיתות הלימוד - בעוד נגידים ותורמים משקיעים מהונם כדי לבנות את בניין בית המדרש הענקי, שיכלול היכל גדול, חדר אוכל, אולם ועוד. כך, כשהקונגו הולם באדמת הרמה, מהעיר הוותיקה נשמע קול הלימוד האינטנסיבי של מתיבתא.

איחוד בני הישיבות התיכוניות

התקבצו

תשרי ישיבת בין הזמנים

לבני הישיבות התיכוניות

חמישי
ראשון
שני

כ"ד
כ"ז
כ"ח

שלושה ימים של שטייעגן אדיר

וביום ראשון יום שיא בהפקת ענק

שחרית
09:30
עד
13:00

שיעורים והרצאות מרתקות ארוחת בוקר עשירה ומפנקת

מלגה נאה
14 ש"ח לשעה

אלעד

ביה"כ שיח אליעזר
רחוב המאירי

הרב רוזנברג - 0587681880

פתח תקווה

ביה"כ משכן שמואל אשר
מוסטבוי 11

הרב שלמה קוזניץ -
0548447611

בית שמש

ביה"כ קהילת שבטי
ישרון

רחוב נחל דולב
הרב ברנשטיין - 0548531266

בני ברק

ביה"כ ראדזין
רחוב אהרונסון

הרב חגי ידיד - 0527622042

ירושלים

ביה"כ כתר אליהו
רחוב קהתי - גב"ש

הרב יקיר - 054-8085298
הרב לייזרוביץ - 052-6519567
הרב צבי באגד - 050-4135358

שי יוקרתי!

אישי מפנק לנוכחים
שלושה ימים מלאים

להבטחת השתתפות יש להירשם בלינק שנשלח להורים במייל

לברורים כללים הרב אלחנן מולכו - 055-6776616

סיפור לשבת

לאן הם רצים

מתקן הכליאה אטיקה, ניו יורק, 1937

רודני סימסון בדיוק סיים לאכול את מחית הפירה שלו כאשר נצנץ זהוב לכד את עינו. "היי פול", הוא פנה לאסיר שעבר ליזו באותו רגע, "מה יש'ך שם?" "אין לי כלום, תשמור את העיניים שלך אצלך", ענה פול בכעס והמשיך ללכת במהירות. "מה יש לו שם?" שאלו האסירים שישבו ליזו בשולחן, "מה ראית סימס?"

"אני חושב שפולי הזקן שלנו הצליח לשים את הידיים שלו על זהב אמיתי", אמר רודני וקינח את פיו במפית, "אתם יודעים למי שייך הזהב בכלא הזה, כן?" "בטח סימס, זהב מגיע רק אליך", אמר מייקי 'הקטן' ששמו היווה את הפער הגדול ביותר שקיים בין התיאור החמוד לבין המסה הגדולה של השומן שעטפה אותו וליוותה אותו לכל מקום.

"תהיה קטטה היום", אמר רודני בשלווה, "והזהב של פול יחזור למקום. מייקי, אתה אוכל את הקינוח שלך?" "אההממ..."

"זה לא בריא לך מייקי", אמר סימסון ולקח את עוגת השוקולד הקטנה אליו. מייקי המאוכזב נאלץ לגנוב עוגת שוקולד נוספת משולחן סמוך.

כפי שחזה רודני סימסון, מנהיג 'הכנופייה' בבית הכלא אטיקה, בערב ההוא התרחשה קטטה רצינית וכמה אסירים נפצעו, בהם פול עצמו, שנשדד במהלך הקטטה ויצא בשן ועין.

מנהל בית הכלא צרח במשך עשרים דקות תמימות וחזר על המנטרה שלו ש"כאן זה לא הרחוב המטונף שממנו באתם, כאן תלמדו לשמור על החוקים!"

"מישהו הולך לשלם על זה!" הוא אמר והסתכל על רודני שעמד שם בשלווה, מצמיד תחבושת לגבתו המזדממת, "מישהו הולך לעשות את מסלול השפיצים כולו בריצה, בכל יום במשך עשרה ימים!" אאוץ.

זה היה עונש כבד אפילו בשביל מנהל הכלא. מסלול הריצה המכונה 'מסלול השפיצים' היה מסלול בתוך היער הסמוך לבית הכלא, שהיה מכוסה כולו בשיחי קוצים וברקנים שפצעו כמעט בהכרח את ההולך בו. המסלול היה עמוס מכשולים והטיפוגרפיה שלו היתה משובשת ובלתי אחידה. באופן כללי, ריצה הייתה דבר מאמץ וקשה שאיש לא רצה לעשות, ובשורה התחתונה זה היה עונש רציני.

"זזה הולך להיות..." אמר מנהל הכלא בעיניים

רושפות, "מייקי 'הקטן'!"

"אוווווווווו!" נשמעה אנחת ההפתעה מכמה פיות של אסירים.

"אני מה?" שאל מייקי בחוסר הבנה.

"אתה הולך לרוץ עשר פעמים את מסלול השפיצים", חזר מנהל הכלא, "ואתה תתחיל את זה מעכשיו".

"אני? למה אני?!" נחרד מייקי וכרסו המשתפלת רעדה.

הוא עדיין לא הבין את משמעות העונש, רק שמע את הטון שבו נאמרו הדברים והבין שזה רע. פעולת הריצה הייתה דבר שהוא עד כדי כך לא הכיה עד שהוא אפילו לא למד לשנוא...

"אל תשאל שאלות!" התעצבן מנהל הכלא, "אני החלטתי שאתה וזהו".

כולם הביטו בו ברחמים. המסכן היה צריך לרוץ הרבה כל כך.

"בוס, פול הוא זה שצריך לרוץ", אמר רודני במתק שפתיים, "הוא זה שהתחיל במהומה הזו..."

"אני מה?!" צעק פול, "שועל שקרן שכמוך!"

"שקט", אמר מנהל בית הכלא, "אני כבר אמרתי מה הולך לקרות, נכון? לא משנה מה רודני אומר".

"בוס, הוא... זה יהיה קשה לו!" ניסה רודני לומר, "תראה, הוא בטטה כזה..."

שאר האסירים ראו בזה מחווה אבהית מצידו, אבל רודני פשוט אהב שמייקי תמיד לציזו. האישי הענקי לא היה מסוג האנשים שהיית רוצה לפגוש בסמטה חשוכה. הוא היה מעין שומר ראש של רודני. הוא לא איכזב גם בקטטה הנוכחית, מן הסתם כמה אפים של אסירים דיממו כעת כתוצאה ממכת אגרוף של מייקי הקטן.

"שקט, סימסון!" אמר מפקד הכלא, "או שתצטרף אליו גם אתה!" רודני הריש.

ואכן כך היה. מהיום ההוא נאלץ מייקי לרוץ במסלול השפיצים במשך עשרה ימים ברציפות.

זה היה קשה... קשה מאוד.

חלק מהאסירים (בעיקר אלה שהיו מזוהים עם הקבוצה של רודני) היו מעודדים אותו, מחליקים לו כיפים וקוראים לעברו קריאות עידוד. אחרי כמה זמן, זה אפילו הפך להיות מעין שעשוע קבוע שכולם לקחו בו חלק – המרוץ של מייקי.

כולם - מלבד פול שעדיין זכר את הזעם שנלקח ממנו. הוא היה מהלך בצד המסלול כשסיגריה תחובה בפיו ושותק שתיקה רועמת.

ותאמינו או לא - מייקי הצליח. יותר מזה, מייקי רצה עשרה קילו בערך מכל הסיפור הזה והיה נראה בסוף התקופה אחרת לחלוטין.

"אף אחד בעולם לא הצליח לגרום לי לרדת קילו אחד בחיי", הוא סיפר לרודני יום אחד, "האמת, נראה שזה דבר טוב..."

"תכף תניד לי שאתה רוצה להמשיך את העונש הזה עוד עשר פעמים?" פתח רודני לעברו זוג עיניים גדולות.

"האמת, הדבר עבר לי בראש", אמר מייקי, "אני מרגיש טוב יותר אחרי הריצות האלה".

"אתה השתגעת לחלוטין", אמר רודני, "הפכת למזוכיסט אמיתי, הא?"

"מה לעשות? אני מרגיש טוב יותר... גם דוקטור מקס אמר שזה טוב".

"נו באמת, אתה יודע שדוקטור מקס הוא לא דוקטור אמיתי", אמר רודני בביטול, "הוא אסיר כמוני וכמוך".

"טוב, אבל הוא יודע לפחות לדבר כמו דוקטור..." אמר מייקי ומשך בכתפיו. בגדיו נחו עליו ברישול בשל הקילוגרמים שהשיל מעליו והוא נע בתוכם בסרבול מסוים.

"רק תשמור על הגב שלך, הא?" אמר רודני, "ראיתי את פול מסתכל לכיוון שלך יותר מדי לאחורונה. אתה כבר לא בגדל שהיית, תיזהר ממנו".

כך או כך ההחלטה נפלה, וגם לאחר שהסתיים העונש - מייקי נראה כשהוא ממשיך לרוץ ו'להעניש' את עצמו בדיאטה הראשונה שקיים בחייו.

שבע שנים לאחר מכן נכנס אסיר משוחרר למשרד המצאות אמריקני וביקש לרשום על שמו פטנט.

"מה הרעיון שלך?" שאל אותו הפקיד בלי להרים את עינו.

"מסלול ריצה חשמלי", אמר האיש, "רצועת פלסטיק משולבת עם מיסבי מתכת שנעה בגליל במעגל באמצעות מנוע חשמלי

הסיפור האמיתי

ילד של אבא

הרב יואב בן חיים

אל תגידו לי מה לעשות

דלת המעלית נפתחה באחד ממגדלי העסקים במנהטן. הנכנסים נתקלו בשלט אדום ובולט:

"נא לא להביט למעלה!!!"

מצלמה שהוצבה שם לצורך הניסוי תיעדה את רובם המוחלט של האנשים מייד מרימים ראש ומביטים מעלה.

אם יש למי מאיתנו מחשבה שאולי הוא לא היה נוהג כך, אני מציע שנחשוב על השלט "צבע טרי, נא לא לגעת". אם אתם מכירים אנשים שעומדים בפיתוי - שאפו. רובנו ניגע קצת רק כדי לאמת את דברי השלט ולהניע למסקנה - וואלה, טרי!

לפני כחודש נולד לי אחיין, תינוק מתוק וחמוד. הבטתי בו וחשבתי לעצמי: פראייר! למה יצאת? מה היה לך רע בפנים? ארוחות מסודרות, נסיעות חינוך, מיזוג מרכזי בטמפרטורה המדויקת, מסך FHD מתקדם שמאפשר לך לראות מסוף העולם ועד סופו, מורה פרטי מלאך, אפס מאמץ במקסימום נוחות. בקיצור - שאיפת החיים האולטימטיבית. אז למה יצאת?

כנראה כי גם לו, כמו לכולנו, ממנהטן ועד הנה, יש אותו הדחף הפנימי של "אל תגידו לי מה לעשות". אני אחליט בעצמי מה לאכול, מתי וכמה, אני אחליט מה לראות, מתי לישון ומתי ללמוד - בעצמי! ואם תתנו לי הוראות אני אעשה בדיוק ההפך. זהו יצר שטבוע עמוק באדם והוא מנתב אותו במהלך חייו. אדם לא אוהב לקבל הוראות! זה הדחף לגעת כשמבקשים לא לגעת, זה היצר שמגיע בדיוק כשהחלטת מעצמך לקום לתפילה או לעזור לאימא ואז מגיעה ההוראה "קום!" או "בוא לעזור!" וכל החשק נעלם - לא כי אני רע, אלא כי משהו בי פשוט מתנגד להוראה.

הדחף הזה נטוע עמוק באדם. הוא חלק מהטבע האנושי. הוא התחיל אי שם בן עדן, כשדווקא מהעץ האסור 'בא לנו' לאכול, ומאז הוא איתנו בכל יום מחדש.

רגע לפני שהדם עולה מול מה שנשמע לנו כפקודה, בואו נזכור: זה לא אנחנו. זה היצר.

התגובה הטבעית הזאת היא חלק מאיתנו, אבל היא לא חייבת לנהל אותנו, וברגע שמבינים את זה - כבר התקדמנו צעד אחד לקראת בחירה חופשית אמיתית.

ואפשר לרוץ עליה ללא הגבלה בתוך הבית... "סליחה?! הפקיד הוריד את משקפיו, "אתה אמרת עכשיו... מה? לרוץ בתוך הבית על גבי מכשיר ריצה?" "בדיוק כך", חזר האיש, "מכשיר ביתי להליכה ולריצה". "אני מנסה להבין מה אתה אומר..." אמר הפקיד והתאפק לכבוש את צחוקו, "אתה מצפה שאנשים ישלמו כסף, כסף אמיתי, שטרות - רק כדי לרוץ?"

"אכן כן. אני חושב שזו השקעה בטוחה".

"תשמע, העבודה הזו מפתיעה אותי בכל פעם מחדש..." מלמל הפקיד, "עוד לא שמעתי שטות כזו מימיי. למה שמישהו ישלם כסף כדי לעשות משהו מאמץ כל כך כמו ריצה, בזמן שהוא יכול לרוץ בכל מקום כאוות נפשו?"

"אנשים רבים מתמודדים עם בעיות משקל", הסביר האיש, "כך הם יוכלו לבצע פעילות יומיומית בתוך הבית בלי להתחשב בבעיות של מזג אוויר או לחפש מקומות לרוץ בהם".

"אהה..." מלמל הנציג, "זה יצירתי מאוד. אתה יכול לרשום את היצירה, אבל זה כמו למכור אוויר ת'מבינתי?"

"מבינתיך", חזר אחריו האסיר המשוחרך, "זה הכול עניין של זווית ראייה, או פרספקטיבה כמו שקוראים לזה. פשוט תרשום את הפטנט, טוב?"

מתקן הכליאה אטיקה, ניו יורק, 1970

באגף הכביסה התחוללה מריבה גדולה שאיש לא ידע להסביר אפילו מדוע פרצה. מנהל בית הכלא שרק במשורקות וכל האסירים מיהרו להיפרד ולהפסיק לחבוס זה בזה.

"חברים, מאוחר מדי", אמר המנהל, "היום אין לכם ריצה!"

"מה?! צעקו כולם, "על מה אתה מדבר? נו באמת, בחייך... תן לאנשים לחיות!"

"אין מה לעשות, ההחלטה התקבלה", אמר מנהל בית הכלא שהיה סדיסט מעט באישיותו, "אין ריצות היום".

"אוחחח", רטן אחד הסוהרים, "אני עומד לשבור שיא במסלול השפיצים, ארבע פעמים ברציפות!"

"אז אתה תצטרך להתמודד עם האכזבה הזו. נכון חמודי?" אמר מנהל בית הכלא במתק שפתיים.

"אפשר לפחות להשתמש במכשיר הריצה שבחדר הכושר?" שאל האסיר.

"ברור שלא", צחק המנהל, "אחרת מה העונש?"

"אוף!" צעק האסיר וחבט בזרועו על מדרגת האבן שלידו.

"תיזהר שלא תשבור משהו..." אמר מנהל בית הכלא, "אחרת לא תוכל לרוץ עוד הרבה זמן..."

המנהל פנה ללכת בלוויית שני סוהרים ולפתע נעצר.

"אגב, עובדה משעשעת - אתם יודעים שמי שהמציא את ההליכון הזה היה פעם אסיר פה בבית הכלא?"

"הוא בטח אהב לרוץ..." אמר ג'וני.

"לא. הוא ממש לא אהב לרוץ", אמר מנהל הכלא, "אבל מי בעצם אוהב לרוץ? זה קשה כל כך, הלוא כן?"

"אז למה הוא המציא את המכשיר הזה?"

"אתה שואל אותי? אם הייתי יודע הייתי מיליונר..." אמר מנהל הכלא בניחוח, "אבל מאז היו צריכים לחפש פה עונשים אחרים מלבד לגרום לאסירים לרוץ כל הזמן. זה איבד את האפקטיביות. החיים הם בכל מקרה עניין של הסתכלות, מה שעושה את ההבדל זה מי שמצליח לרגע להסתכל מן הצד ולחשוב מחוץ לקופסה".

"אההממ... מי היה האסיר הזה?"

"אני חושב שקראו לו פול".

חלק מהאסירים היו מעודדים אותו, המירוץ של מייק הפך לשעשוע קבוע.

הרב יעקב פינטו הי"ד

במעלות קדושים וטהורים

הרב פינטו היה בוגר ישיבות 'נהורא' ו'דרך אמונה', שימש כמדריך בישיבת 'חדוות התורה' ואף סייע לפעילות 'התקבצו'. מסכת חייו הקצרה הייתה ספוגה באהבת תורה, עשייה מסורה ודבקות במטרה. ראשי הישיבות והחברים הטובים במילים נוספות דמע אחרי מיטתו.

יעקב פינטו הי"ד, שזה עתה נישא לאחר שנים של לימודים בישיבות בארץ הקודש, שאליה הגיע מספרד ארץ הולדתו.

בבוקר ט"ו באלול תשפ"ה יילדה ירושלים במאות סירנות, בכתה בלי מילים את האובדן הכבד. מחבלים פתחו באש על אוטובוס מספר 62 שעשה את דרכו מצומת רמות לתחנה המרכזית, פצעו עשרות ורצחו שישה קדושים, ה' ייקום דמם. פרח חן שנקטף היה האברך הצעיר הרב

מפיאסצנה לספרד

ומשם לירושלים ועד נגזי מרומים

הרה"ג משולם ברנדווין שליט"א, ראש ישיבת חדוות התורה

ומאז לא זז מהיכלות ה' י"ב שנה, עד בוא היום המר והנמה, ממש כיעקב אצל שם ועבר אשר עזב את בית אביו לישב בישיבה י"ב שנה. ביקשתיו להצטרף לצוות בישיבתנו המעטירה 'חדוות התורה'. הוא היה נדרש לדאוג שהתלמידים ילכו לישון בשעה היעודה, אולם כל כולו היה ממידת החסד. כשהיה נכנס לבית המדרש והיה רואה שניים שעוסקים בסוגיה, היה מצטרף ללימוד בעצמו וכעבור רגע קט אומר להם: "אני מבין שזה תענוג, גם לי קשה, אבל בואו נעלה ביחד..."

יום שנעקד רבי יעקב, קראתי את תלמידיו היקרים לספר זיכרונות ממנו. הם הוציאו כולם מכתבים שהוא נתן להם ביום חתונתו, ובהם דברי שיח מלב אל לב לכל אחד ואחד מהם, תוכם רצוף אהבה וימין מקרבת, והכול בחן ובשכל טוב להעמיד כל אחד על הדרך הנכונה כשאיפת נפשו.

נתנו את המכתבים בתוך קופסה, והם אמרו לי: רבנו, אולי נעשה מזה ספר. היה ליבי הומה בקרבי המיה גדולה, ותכף הזדקק לנגדי הסיפור על קופסת כתבים אחרת.

ככלות המלחמה האיומה טייל ילד פולני בין הריסות הגטו בוורשה, והיה מחטט בחורים ובסדקים עד שמצא קופסה ובתוכה תכריך כתבים בשפה אשר לא ידע. כשפגש חייל אמריקאי הציע לו לקנות את הכתבים בדולר אחד, החייל קנה אותם מן הילד והעבירם לרב אמריקאי יהודי.

הרב הביט בכתבים והנה מכתב: "אדוני הנכבד, הריני מתחנן לפניך בשעה זו שהינך קורא את הכתבים הללו, אין אני בין החיים, אין אני יודע אם נשאר יהודי אחד בפולין או בעולם כולו, אולם במקום אחד אני בטוח שיהיה יהודי, המקום הזה הוא עיר קודשנו ירושלים, שם הנביא זכריה הבטיח 'וילדים וילדות משחקים בה', הרי לנו שיהיו ילדים לחנך. אנא מסור את הכתבים למי אשר עוסק שם בענייני חינוך הילדים".

ויבוקש הדבר ויימצא, כי מחבר הכתבים הוא הרב מפיאסצנה, איש החינוך הנשגב בעל 'חובת התלמידים'. ספרו של רבי קלונימוס הופץ באלפים, אבל לא ידוע לנו שהלכו לחפש מחנך בירושלים לתת לו את הכתבים.

אם יורשה לי, חושב אנוכי שכעת בהיכל ההרוגים על קידוש שמו יתברך נפגשים שני קדושים, כל אחד מחזיק בקופסה, והגדול מגיש את הקופסה ואומר: אלך התכונתי לשלוח את הכתבים, ואז מציצים המכתבים מהקופסה של הקטן, הגדול אומר: קיבלת את כתבי, בני, ואנחנו לא ידענו, אשריך!

הצדיק אבד

הגאון הרב זעליג ברורמן שליט"א ראש ישיבת דרך אמונה

לפני שרבי אלחנן וסרמן עלה על המוקד, הוא מסר לחבורתו שיעור בהלכה על קידוש ה'. באו לקחת אותם והם היו באמצע לימוד, אז הוא אמר ברוע ובשלווה לנוכחים, ביניהם היה גם בנו: "כנראה שאנחנו נבחרנו להיות קרבן כדי להציל את אחינו ואחיותינו באמריקה, וקרבן אסור שיהיה בו פיגול, לפיכך שחס ושלום לא תעלה בנו מחשבת פיגול".

ישיבה צעירה. ישיבה קטנה, נבחרה להקריב קרבן. כדי שהקורבן לא יהיה קרבן חנינם. צריך לחשוב מחשבות טהורות.

יש נידון האם צריך להניד קדיש על אחד שנעקד על קידוש השם. הוא לא צריך כפרה. הוא עולה במעלות קדושים וטהורים. הוא חוזר תחת כיסא הכבוד. הוא עולה למקום הכי גבוה. שאין כל בריה יכולה לעמוד במחיצתו. אבל אנחנו. מה איתנו?

"הצדיק אבד ואין איש שם על לב... באין מבין כי מפני הרעה נאסף הצדיק" - יש שני פירושים. פירוש אחד, שהצדיק נאסף כדי לכפר על עוון הדור. פירוש שני - הצדיק נאסף כדי שלא יראה ברעה, לחילה.

לא חסרים פה אנשים שהכירו את יעקב ויודעים שהוא נפש נקי וצדיק.

כתוב במנרא שרב אשי שאל שני ספדנים: "מה תגיזו כשאני אפטר מן העולם? ספדן אחד אמר אם בארזים נפלה שלהבת, מה יעשו אזובי קה. הספדן השני אמר - בכו לאבלים ולא לאבדה.

רב אשי הקפיד על שניהם מהסיבה ששלהבת ואבדה הם דברים שכלים ולא משאירים את רישומם בעולם.

בשם החת"ם סופר אומרים על הפסוק שהבאנו, כי הצדיק אבד כשאין איש שם על לב. אם אין מי שילמד ממעשי הצדיקים הרי זו אבדה אמיתית.

אנחנו יודעים, יעקב היה 'נושא בעול' אמיתי. היה אכפת לו מהידורי כשרות לכולם, היה איכפת לו שניתן יהיה לטלטל בשבת כדן. השווער שלו אמר לי מספר פעמים שהבית מתמלא באור כשיעקב נכנס, "בית יעקב לכו ונלכה באור ה'", יעקב הלך בלי להותיר שם ושארית, אבל מעשיו הטובים מלווים אותו.

צריכים להתחזק, להגביר שטיינגען, שנשים לב מה הקב"ה רוצה ממנו, כפרט, כל אחד לעצמו, וגם כחבורה כולה, אחרי הקרבן הקדוש הזה שהקרבנו, ויקייים הפירוש הראשון של כפרה על עוון הדור תכלה שנה וקללותיה, תחל שנה וברכותיה.

(מתוך הספדו של ראש הישיבה, ערוך ומקוצר)

בא השמש בצהרים

הרה"ג אברהם יצחק גרינבוים שליט"א, ראש ישיבת נהורא

הגמרא בשבת אומרת: "אחד מבני חבורה שמת תדאג כל החבורה כולה". אחד היית רבי יעקב, ראש לכל דבר שבקדושה, ראשון לעזור לחברים, להוסיף חיזוק בישיבה, להתעלות ולהתגדל. סיפר לי אחד הר"מים בישיבה, שחודשיים אחרי שהגעת לישיבה, ילד שנמצא לבד רחוק מהבית, כבר התחלת לעזור לחברים, לפתוח את העיניים ולהסתכל סביבך למי אפשר לעזור.

קולך היה קול יעקב, קול של תחנונים, בעדינות ונעימות. שאלתי אותך אז: לא חסר לך ליטוף של אימא, חיבוק של אבא? איך אתה מסתדר כאן, רחוק מבית הולדתך? "אימא מלטפת אותי כל הזמן", ענית לי, "אני מרגיש את האהבה של אבא ואימא גם מרחוק". הורוך אצילי הנפש, בני המעלה, יבדלו לחיים ארוכים, הטביעו בך את חותמם, גידלו אותך לנעימות הזו שהייתה בך ואור היקרות שקרן ממך תמיד.

אוי לנו, מה זאת עשה אלוקים לנו? כמה שמחנו בחתונה שלך. ניגשתי וביקשתי שתברך אותי. "שהרב יזכה להרבות תלמידים", ברכת אותי. שבתי וביקשתי שתברך אותי בתלמידים כמוך. 'חכם יעקב' קראתיך באהבתי אותך. כולנו כאן, בני החבורה, דואגים, דוויים ואבלים.

אנחנו כאן חבורה אחת, אבל נמצאים איתנו כל כלי ישראל. קורבן פסח הוא היחיד שנשחט בחבורה: 'ושחטנו אתו כל קהל עדת ישראל'. יש לנו כאן קהל, עדה וכל כלי ישראל. כולנו שייכים לחבורה הזו שצריכה לדאוג כשאסון נורא כזה קורה.

בדרך אמונה בחרת, וידעת תמיד שגם ברגעים קשים: 'משפטיך שויתי'. הרב מן סיפר לי איך אתמול בבוקר הוא קבע לך פגישה עם ראש כולל שרצית ללמוד אצלו, ומאז היית עסוק במחשבה על הסוגיה שעליה תדבר איתנו בפגישה. לא הספקת להגיע לפגישה עם הראש-כולל, אבל התכוננת היטב לפגישה בנגזי מרומים.

אתה מגיע מוכן לבית דין של מעלה, רבי יעקב. תמליץ טוב על כולנו. תבקש רחמים על כלל ישראל. ואנחנו בטוחים שבקרבן נזכה לראות את האור הגדול, כמו שנקרא בהפטרה השבוע: 'קומי אורכי כי בא אורך' ואז יקויים בנו: "לא יבוא עוד שמשך" אז יימלא שחוק פינן, ומחה ה' אלוקים דמעה מעל כל פנים ונאמר אמן.

(מתוך הספדו של ראש הישיבה, ערוך ומקוצר)

צילום: מאיר זלזניק

הלווייתו של הכ"י יעקב פינטו מהיכל ישיבת דרך אמונה - לוד

צר לי עליך אחי יעקב

נעמת לי מאוד

זה שמונה שנים אנו יושבים באותה הישיבה, באותו בית המדרש, הנמצאים באותה דרך האמונה שבחרנו, ועתה השארת אותנו לבד.

עוד בהיותנו בישיבת נהורא דיברנו יחד על העתיד שלנו, אילו אנשים עוצמתיים נהיה, איך נוכל להשפיע טוב לעולם. בזמנו, השאיפה שלך הייתה להיות מרפא חולים, שליח נאמן המוכן לסייע למען יהודים אחים הזקוקים לעזרה.

אך לא עבר זמן רב והבנו ששאיפה זו אינה ראויה לבעל קומה שכמותך, כי כמו שכבר כתב הרמב"ן (ויקרא כ"ו ו"א) "מה חלק לרופאים בבית עושי רצון השם".

ידעת שאפשר להיות יותר מזה, ואם אפשר - זו חובה!

אז החלטת, באומץ גדול, שאתה תקבע מושבר כאן, דבוק לסטנדרה עם חיוך גדול ובשמחה מדבקת - שבת בבית ה' כל ימי חי'.

ושם למעלה, ניסו הכול כדי שהדבר לא יצא לפועל, קשיים שאין אדם יכול לשער ולתאר.

היו ימים שאפילו התביישתי להסתכל על פניך, כי מבין ריסי עיניך היה ניכר שדאגות רבות סבבוך.

אבל אתה, יעקב, עמדת בפרץ כגיבור כוח לעשות דברו.

פעם אחר פעם הראית לעולם כולו מי אתה, ועל מה מסוגל אתה לומר 'כל מאן דעביד רחמנא לטב עביד'.

אבל! יעקב הקדוש, הפעם הגזרה היא לנו, אין אדם שיוכל למלא את החלל הגדול שהותרת.

היה מליץ יושה בעיקר בעד אלו ששואפים כמורך להיות בקרבת אלוקים כל חייהם.

היית לי כספר מוסר מהלך, ולזה באתי להכיר טובה.

ידיך לעד,

צ'ארלס אהרן חדאד.

הלב ממאן להרגיש

הלב ממאן לעכל, להאמין.

דווקא הוא, שתמיד היה שם כשצריך אותו למילה טובה או לחיבוק אוהב. דווקא הוא שהיה בודד כל כך כל השנים וסוף סוף בנה בית. דווקא הוא שנלחם חזק כל כך לא לבזבז את עצמו ולא לבזבז את הזמן.

יעקב היה בחור רציני. כשהיה לו קשה קצת והוא הרגיש שלא מצליח לו כל כך, הוא לא ברח, הוא החליט להתמקד בנושאים אחרים בתורה וכך הוא הגיע ללימוד הלכה, סופר סת"ם, השגחת כשרות, שחיטה, שבת ועוד, 'מה טובו אהליך יעקב'.

כמה פעמים בחיים אנחנו עומדים באיזשהו צומת ומעדיפים 'שב ואל תעשה' כדי להישאר באזור הנוחות. אבל יעקב חי את כל החיים שלו מחוץ לאזור הנוחות, כל צעד וצעד היה מלווה בקושי ובמאמץ, והוא עשה את זה כמו גיבור בלי לעקם את האף ובלי להתלונן.

נכון, גם הוא היה בן אדם, גם הוא לפעמים נשבר, גם לו לפעמים נמאס, אבל הוא ידע שהוא לא הגיע לעולם הזה סתם, ובכל יום בו הקדוש ברוך הוא החליט להחזיר לו את הנשמה הוא הבין שכל עוד הנר דולק אפשר לתקן ולטפס.

ואז הגיע היום המר והנמה, שבו החזיר לו הקדוש ברוך הוא את הנשמה בבוקה אבל גם החליט לקחת אותה בחזרה בצורהיים. 'בחר ה' ביעקב, אל תירא עבדי יעקב'.

אני לא מצליח לכתוב יותר הנפש שלי שבורה. הלב שלי שותת. עיני עיני יורדה מים על חללי בת עמי.

נשתדל להרבות בקול קול יעקב' על מנת שכבר ייפסקו הידיים ידי עשיו.

אני מחכה לראות אותך בקרוב ממש בתחיית המתים עם כל שאר קדושי עליון אשר אין כל ברייה יכולה לעמוד במחיצתם, לתת לך חיבוק גדול ולרקוד יחד לכבודו של המשיח.

אני אוהב אותך יעקב, היית לי חבר יקר אח קרוב.

מתקשה להיפרד,

ידיד נפשך דניאל זאב גאיטיין.

התקבצו

ארץ אל תכסי דמי

המומים ומזועזעים עד דכוכה של נפש בהילקח מאיתנו נפש נקי וצדיק מסור בליבו ובנפשו למען בני הישיבות המסולאים מפז ומיום הקמת הארגון פעל ביתר ועוז להרבות כבוד שמים ולסייע לבני הישיבות היקרים עיני עיני ירדה מים על שברנו הגדול

הר"ר יעקב פינטו הי"ד

אשר נרצח בידי בני עוולה בדרכו לבית מדרש וספר תורה עימו

הרגינו גויים עמו כי דם עבדיו יקום, ונקם ישיב לצריו וכיפר אדמתו עמו.

הנהלת התקבצו

ראשי הישיבות רבנן ותלמידיהן

ממדרשו של בוגר

כרטיס בוגר

שם: הרב יקיר כהן
גיל: 28
מקום מגורים: ירושלים
עיסוק: איש חינוך
ישיבה קטנה: היישוב החדש
ישיבה גדולה: איתרי

ימים ראשונים

נולדתי בבני ברק ולמדתי בתלמוד התורה 'רזיל'. אל ישיבת 'היישוב' הגעתי בעקבות אחי וגם בהשפעת דוד שלי, שניהם למדו שם. השינוי הגדול התחיל בזמנים: כבר בשבע ורבע היה עליי להתייצב בהיכל הישיבה בתל אביב, מה שגרם לי לקום עוד לפני שש, ורק בתשע בערב חזרתי הביתה. 'היישוב' מתאפיינת בהקפדה דקדקנית על זמנים. גם אם הגעתי בדקה של איחור לא יעזרו סיפורים שקו 161 התעכב - הנזיפה מראש הישיבה הייתה מגיעה.

האווירה הקפדנית אתגרה אותי, ילד חיידר שהיה אוהב מפעם לפעם גם הפוגות רוח שטות. האתגרים היו רבים מאוד. שיעורי חול בסוף היום המלא והגדוש זכורים לי ככאלו שדורשים כוחות רבים, וגם בגמר הם היו אתגרים מיוחדים: החל מהיום הראשון היה בחור נבחר באופן רנדומלי כדי לקרוא את הגמרא ולהסביר אותה. לשמחתי הצלחתי לראות משמעות בכל אלו, הרבה בהשראתו של דוד שלי, שמאז למד בישיבה כבר הספיק להתמנות לדיין וסיפר לי איך האתגרים ב'יישוב' חישלו אותו ותרמו למי שהוא.

'היישוב' בשבילך זה

מסלול חניכה. מקום שבונה אותי שלב אחרי שלב בתחומי קודש ובתחומי חול וגורם לי להבין איך להתמודד עם קשיים באופן עצמאי.

חבר בלתי נשכח

דניאל בלייכברד, המכונה פק"ל אווירה. עד מלא שמחת חיים ומרים את האווירה. עד היום אנחנו בקשר.

צלילים שייזכרו לנצח

תפילות ראש השנה ויום כיפור בישיבה. חוויה לא רגילה. שלא כמו בישיבות רבות, הישיבה מקיימת תפילות בראש השנה, ואליהן הגעתי בשנה הראשונה רק כי צריך בכל זאת מקובל יותר שילד בן ארבע עשרה מתפלל בבית הכנסת המשפחתי או הקהילתי. אבל בשנים הבאות לא יכולתי לוותר ראש הישיבה, הרב כתריאל קולדצקי שליט"א, עובר לפני התיבה ובמוסף ב ע ר ב י ת

בקול מיוחד ונעים. גיסו, הרב קרמה, הוא הש"ץ בשחרית ובמנחה. מאתיים וחמישים בחורים מעניקים עוצמה לתפילות. בלתי נשכח.

איש צוות משמעותי

הרב קרמה, שהיה הר"מ שלי בשיעור ב' 'גיליתי' אותו בשיעור ג' וד'. הוא שומר על קשר לבבי עם כל אחד, מתעניין באמת בבחורים, וגם אחרי הישיבה דאג לשמור על קשר, כולל הצעות שידוכים... מפעם לפעם בליל שישי יש שיעורים שהוא מוסר לבוגרים.

הועפת מהישיבה על

החזקתי חפץ שהיה אסור בישיבה, הפרשה התגלתה ואני מצאתי את עצמי בבית. זה היה בשיעור ד', ואני דאגתי מה יהיה, איך זה ישפיע על קבלתי לישיבה גדולה. ניסיתי להילחם, ניגשתי לראש הישיבה, עליתי לרבנים, אבל כשהבנתי שההחלטה רצינית החלטתי לקחת וליישם את כל מה שלמדתי בישיבה. סיכמתי עם הצוות שאגש למבחנים, קיבלתי הסכמה אף על פי שלא אישרו לי בשום אופן לחזור רק לגשת לבחינות. למדתי מדי יום, באופן קבוע ורציני, עם אברך, ניגשתי למבחנים וקיבלתי ציונים גבוהים.

אז, אחרי חודש וחצי, בשעה שמונה בבוקר קיבלה אימי שיחת טלפון ובה הודיעו לה מהישיבה כי אני יכול לחזור. זה היה משבר מצמית, שגרם לי לפעול בעצמי ברצינות רבה עד שהצוות הבחין ברצינות הזו והחזיר אותי.

הרגע שבו בכית

היה פוטנציאל לבכי כי המסורת ב'יישוב' אומרת שהתלמידים הבוגרים ממשמעים את הצעירים. אם צעיר מאחר להיכל הישיבה, הוא עלול למצוא את הסטנדרט שלו בחוץ. אבל אצלי היו אלו החברים הבוגרים בשיעור של אחי הגדול, ש'עטפו' אותי ומנעו ממני בכי בימים הראשונים.

שלב שהיית מעדיף לדלג עליו

אין דבר כזה. במבט לאחור הכול תרם לי לחיים. היום אני עובד עם בחורים וכל דבר שעברתי מאפשר לי להבין אותם טוב יותר אפילו במתמטיקה ובאנגלית אני עוזר אם אני נדרש לכך.

מרחב מיוחד בישיבה

הישיבה מקפידה על מרחב סגור מאוד, ברמה הפיזית של גידור ואיסור יציאה במשך היום, וגם ברמת התקשורת - אין להביא שום טלפון. מ ט ב ע

הדברים הנקודה שקישרה בין הבחורים לבין הבית זו נקודת הטלפון - עמדה ובה שלושה טלפונים ציבוריים, שעבורי כבחור אקסטרוני שימשו בעיקר לעניינים טכניים, אך עבור בחורי הפנימייה היו מקום לפרוק. זו נקודה שבה התגלתה הסולידריות שלנו. הבנו את הקשיים של החברים, עודדנו אותם ודאגנו לעזור, אם בשיחה ואם בלימוד משותף כדי שהחבר יצליח.

דקה אחרי הישיבה

התקבלתי לישיבת איתרי, לא בקלות רבה. הייתי צריך להתכונן למבחנים כמו שצריך. הגענו קבוצה של בחורים מהישיבה. היו קבוצות ממערבא, מנהורא, ממתיתבתא. כשמגיעים בקבוצה ההסתגלות קלה יותר, אך עדיין היינו צריכים לשנות מעמד מלומדים מודרכים ומבוקרים על כל צעד ושעל, לעצמאיים. עבדנו קשה כדי להחזיק את כל ההישגים שצברנו בלי להתפרק. היה לי חשוב להוכיח את עצמי, והכיניו שלנו בקרב הקבוצות האחרות היה 'המרובעים' אלו שתמיד מגיעים לבית המדרש ותמיד מתייצבים לתפילות בזמן. זו הייתה מתנה של משמעת עצמית שהשנים ב'יישוב' הטביעו בנו. האווירה באיתרי הייתה מחבקת ואכפתית, הישיבה נתנה הרגשה שהיא עושה הכול כדי שאנחנו נהיה פנויים ללימוד. זכור במיוחד הרב הילדסהיימר ר"מ בשיעור א', שהיה רואה כל קושי שיש לבחור ומגשש בחוכמה אצל חברים טובים כדי להבין איך לנשט אליו. גם המשניח הרב שפיצר היה כתובת לכל בעיה, נשמית ורוחנית. כל תנאי שאפשר לנו לשבת וללמוד היה מתאים להביא אל פתחו.

הווה ממושך

זה ארבע שנים אני עוסק בחינוך בישיבת אורייתא, בראשות הרב ישראל אסייג שליט"א, שאליה הגעתי בתור חונך. תרמה לי במיוחד העובדה שהכרתי את המסלול של הישיבות התיכוניות מבפנים, כך יכולתי להשתלב בקלות בנישה שהישיבה פועלת מתוכה: לספק מרחב מעצב לאישיות כולה, ששזורים בו לימוד, קשר אישי, בית מדרש תוסס ושיחות בזמנים בלתי פורמליים. אחר כך הפכתי למורה מחליף, ואט אט נהייתי משיב, איש חינוך משמעותי ומנהל תחום בישיבה. לא תכננתי את עתידו בחינוך, אך תקופה קצרה לאחר הגעתי לישיבה ניגש אליי מנהל התיכון ואמר: 'יש לך פוטנציאל. לך לממש אותו, תוציא תואר'. אכן התחברתי לתחום וניגשתי ללימודי תואר בחינוך במכללה ירושלים. כעת אני עומד להתחיל לימודי תואר שני בייעוץ חינוכי, במקביל למעבר לפתח תקווה לרגל חתונתי, שתתקיים בעזרת ה' בחורף.

איפה תהיה בעוד עשר שנים?

מקווה להמשיך בקידום נוער באתגרים שיהיו רלוונטיים לשנת 2035, נגדל לעבודת ה' בחורים שצומחים מתוך אתגרים אמיתיים וגדלים לאנשים בעלי אחריות וחזון.

מסלול חניכה שבונה אותי שלב אחרי שלב

מאיר עיניים

ידידיה מאיר שולח את הבן לישיבה, ונזכר ביום הראשון שלו.

האלה שחולפות כה מהר כדי להתמלא בתוכן. ולא רק בכיתה ט', אלא גם בשנים הבאות ובמסגרות ישיבתיות בגיל מבוגר יותר. יש כאלה שחושבים: בשביל מה להשקיע בלימוד תורה בישיבה? הרי אין לי שום תוכניות להיות ראש ישיבה, אז כמה זמן כבר אני צריך להקצות ללימודי קודש? מה זה רלוונטי לקריירה שלי? האמת הפוכה: אם בכוונתך להיות רב בישראל, אז יש לפניך עוד הרבה שנים של לימוד, בנחת. אבל אם בכוונתך לצאת מבית המדרש לעולם המעשה, אזי השנים הקצרות האלה בישיבה הן הזדמנות נדירה להוסיף ידע וערכים ומטען שיטפיעו על כל חייה, לא משנה לאיזה כיוון תיקח אותם אחר כך. מי שמשקיע, מי שמחובר ללימוד, מלבד עצם המצווה של תלמוד תורה כמובן, גם יהיה עורך דין טוב יותר, רופא טוב יותר, איש הייטק טוב יותר, נהג משאית זבל טוב יותר. וגם – אבא טוב יותר ובעל טוב יותר וכן טוב יותר.

5. בעוד כמה דקות אתה הולך להכיר לא מעט פרצופים חדשים. כמה מהם ילוו את חייך מכאן והלאה. חברויות מהישיבה זה משהו שיכול להימשך אל תוך החיים, אפילו אחרי שמתחתנים (ולא, בניגוד למה שנראה, לא תמיד יודעים כבר בימים הראשונים מי יהיו חבריך הטובים). נסה להאיר אליהם פנים. לכולם. פשוט להיות נחמד, ולא סתם מתוך נימוס, נחמד באמת. תבין, כל חבריך לכיתה הם אנשים שירדו עכשיו מגדולתם. גם אתה. זה נשמע נורא אבל אני אסביר: הרי כל אחד הגיע מבית הספר שלו, מכיתה ח', הכיתה הגבוהה ביותר, עם כל המעמד החברתי והתנאים הנלווים, וגם עם המקום המיוחד בבית, במשפחה, בשכונה, ופתאום הכול מתאפס. אתם מגיעים למסגרת חדשה לגמרי שבה אתם בעצם כיתה א'. מכירים את הביטוי "שוקיסט", מלשון שוק והלם? אין דבר שיכול לעשות טוב לשוקיסט כזה יותר מחיור על הבוקה אפילו אם המחייך הוא שוקיסט בעצמו.

6. יש לי עוד כל כך הרבה דברים חשובים לומר, אבל המקום בעמוד הזה נגמא. טוב שהנסיעה לישיבה הייתה ארוכה יותר. יש רק עניין אחד שעליו לא דיברנו בדרך לישיבה. התמודדות חדשה בחיים: פתחתי בזה שהגענועים של ילד שמתחיל ישיבה חדשה הם דבר שפשוט חולף עם הזמן. אבל מה עם הגענועים שאיש לא הכין אותנו אליהם? לא של הילד, אלא של מי שנשאר בבית? יכול להיות שלא רק לי היה קשה לפני 28 שנה, כשהתחלתי את הישיבה, אלא גם להוריי?

מקווה שגם זה עובר. עד אז, אני שוקל להתחיל לבוא מדי פעם ללימוד לידך. אל תדאג. לא אשב בבית המדרש של הישיבה החדשה. לא אעשה לך בושות. אבל יתכן שאלך לבית הכנסת הקטן של היישוב שבו נמצאת הישיבה. לא בטוח שאראה אותך בכלל, אבל עצם הידיעה שאתה באזור אולי תקל עלי.

הישיבות. קיבלתי בשעתו אישור מיוחד מראש הישיבה שלי (ושל הבן שלי) לחזור הביתה בכל יום שלישי עד שאתרגל. עד היום אני אסיר תודה לו על כך. אבל זה לא הספיק לי. גם בשאר הימים ביקשתי מאבא שלי שיבוא, מתי שהוא רק יכול, ללמוד בבית המדרש של הישיבה, כדי שארגיש בבית. אחר כך, כשקצת התביישתי בזה, ביקשתי ממנו שיוע ללמוד בבית הכנסת הקטן של היישוב שבו נמצאת הישיבה. לא בטוח שאראה אותך בכלל, אמרתי לו, אבל עצם הידיעה שאתה באזור מקלה עלי. והוא עשה את זה (תודה רבה, אבא!), עד שזה פשוט עבר.

4. טוב, בואו נדבר קצת על הלימודים עצמם. הרי זה מה שעושים שם בישיבה בסופו של דבר וזה קשה. להתנתק ככה מכל העולם, מהקצב של העולם, מהשפה שלו, ולהתעמק בטקסט עתיק שנכתב לפני אלפי שנים. ולצערך, בניגוד לנענועים, כאן אני לא איש בשורה: הקשיים האלה, בעצמות כזאת או אחרת, מלווים אותנו כל החיים. הקונפליקט בין הכיף המידי והלא דרש מאמץ ובין עשייה שנותנת סיפוק אמיתי אך דורשת התעמקות ועמל, הוא האתגר המרכזי של חיינו כאן בעולם הזה.

אז מה עושים? אני מציע לך, תלמיד כיתה ט' יקר, וסליחה שאני מדבר עכשיו כמו קשיש בבית אבות, להקשיב לניסיון החיים של אנשים מבוגרים ממך. תשאל את מי שאתה רק רוצה, אם הוא לא מתגעגע לימי עלומיו. לזמן שהיה לו להשקיע בלימודים, לכוחות של אז, לריכוז, לזיכרון, ליישוב הדעת. במובן הזה העולם ממש אכזה. אתה יודע כמה הייתי מאושר לו ניתנה לי עכשיו האפשרות לחזור לישיבה? לא כי חלילה רע לי בחיים עכשיו. טוב לי מאוד, ברוך השם, ובדיוק לכן אין לי זמן. בשביל לפתוח דף גמרא אני ממש צריך להילחם ראש בראש בלו"ז שלי. לשים לשעה קלה על "השתק" את העבודה, את הילדים, את כל משימות החיים החשובות, וגם את השטויות. ואז, כשזה קורה סופסוף, אני מתיישב מול הגמרא ו... נרדם. והנה, אתה נמצא עכשיו במקום שנותן לך הכול – סביבה נעימה, אוכל, מורים טובים (אני מקווה), חברות שיכולות לעזור ובעיקר המון זמן – אבל המציאות מלמדת שבדרך כלל לא יודעים להעריך את זה. או כמו שאומר הפתגם הסיני הנוזע (שהרגע המצאתי): "כשאתה צעיר יש לך המון זמן וכוח אבל אתה עדיין צעיר, כשאתה מבוגר יש לך המון שכל וניסיון חיים אבל אתה כבר מבוגר". אני יודע שקשה לשכנע בזה ילד בן 14 שאומר לעצמו "עזוב אותך מלימודים עכשיו, תן ליהנות מהחיים". אבל אני אומר: עזוב אותך מלבזבז זמן עכשיו, יהיה לך כל כך הרבה זמן לבזבז בהמשך החיים, נצל את השנים.

1. יש מעט מאוד רגעים בחייו של אדם שבהם הוא יודע, בזמן אמת, שהוא נמצא באירוע היסטורי. בהתרחשות שגם בפרספקטיבה של מאה ועשרים שנות חייו היא משמעותית מאוד. ואני לא מדבר עכשיו על שחרור הכותל, נפילת התאומים או התרחשויות מהסוג הזה. להפך, העולם ממשיך כרגיל, עוד יום שגרתי לגמרי, אבל בחיים האישיים – משק כנפי ההיסטוריה. אירוע שכזה התרחש בחיי ביום ראשון שעבר בשעה תשע וחצי בבוקר נכנסנו לרכב, אשתי, אני, הילד הבכור שלנו והמזוודה שלו, ואחרי שעה ומשהו חזרנו הביתה אשתי ואני. בלי מזוודה ובלי ילד.

טוב, נראה לי שעשיתי את זה קצת יותר מדי דרמטי. זה לא שמסרנו אותו לאימוץ. פשוט שלחנו אותו לישיבה. ואם זה לא מספיק מרגש בשבילי גם ככה, אז לא סתם ישיבה. אותה ישיבה שבה – בדיוק באותו תאריך, א' אלול, לפני 28 שנים – התחלתי אני את לימודי בה. שומעים את המשק, נכון?

2. מכירים את ההורים האלה שלוקחים את הילדים שלהם ל"ישיחה"? ממש קובעים איתם שעה ומקום ומדברים? אני לא כזה. מלחיץ אותי שיחות. וברוך השם שגם ההורים שלי לא כאלה. אנחנו מדברים, כמובן, אבל בתוך החיים עצמם, לא במסגרת מנעים רשמיים. ואחרי כל זה, ביום ראשון שעבר, באותה נסיעה, לקחתי את הילד שלי לשיחה. אמרתי לו: תקשיב טוב. יש לי דברים חשובים לומר לך. והוא הקשיב. שבוע אחר כך, אני חושב שיש כמה נקודות מתוך השיחה הזאת שחבל שיישאר רק ביני ובין בחור הישיבה הפרטי שלי. הרי חוץ ממנו, יש עוד כמה שמתחילים בימים אלה מסגרת לימודית חדשה.

3. אז מאיפה נתחיל? מהנושא הכי מאיים בדרך לישיבה חדשה. מהפיל הגדול שברכב: הגענועים. תלמידים יקרים (וגם תלמידות, ובעצם כל מי שיוצא למקום חדש), קבלו טיפ שיעזור לכם להתמודד עם המחנק בגרון ועם הדמעות בעיניים:

ובכן, תרופת הפלאים היא להבין שזה עניין חולף. זה פשוט משהו שעובר תוך כמה שבועות. בטוח. אצל כולם. בדיוק כמו שביום הראשון בן מיררתם בבכי בפרידה מאמא, ואחרי כמה ימים/שבועות (כל אחד לפי הקצב שלו) הפסקתם עם העניין הזה, כי פתאום אמרתם לעצמכם "היי, בעצם נורא כיף לי בן עם כל המשחקים והחברים ובבית די משעמם" – כך גם כאן. הגענועים הם עניין מאוד זמני. צריך לדעת את זה, לזכור את זה, להאמין בזה. הלוואי שכל הבעיות שלנו בחיים היו עוברות כמו קשיי הפרידה שיש לנו כשאנחנו עוזבים את הבית. וזה לא סתם עובר, אלא שתוך זמן לא רב, נניד באזור חנוכה, הפנימייה הופכת לכיף הכי גדול, למרכז החיים. יהיו צריכים להזכיר לכם לצלצל הביתה מדי פעם.

אז מה עושים בינתיים? זה לא שאני אומר לכם להתכחש לכאב, לא לחשוב על פתרונות. אפשר ומומלץ לחזור הביתה יום אחד באמצע השבוע, אפשר לבקש מההורים לבוא לביקור, אפשר גם לבכות קצת בשירותים (רק זהירות עם נייר הטואלט הישיבתי – הוא שורט), אבל הכול מתוך תודעה שזאת בעיה זמנית שנפתרת מעצמה.

ואל תיתנו לקור הרוח שלי להטעות אתכם. את הטור הזה כותב הילד הכי מתגעגע בעולם

יוצאים לשטח

מאיר זלזניק

טבע קסום במרכז הארץ

אם תרצו להגיע עם המכונית עד צמוד למים בלי ללכת במסלול המתואר, תוכלו לנווט אל נקודה מספר 1, המכונה כנף לבנה - היא מקום נחמד, או אל נקודה מספר 2 - בית לאה. מניסיוני זוהי נקודה עמוסה בזמני חופשות.

הגעה בתחבורה ציבורית

רדו מהאוטובוס במחלף ירקון. לכו לכיוון תחנת הדלק פז ומשם המשיכו לפי ההנחיות להגעה במכונית. עברו דרך גדר המאפשרת מעבר רק להולכי רגל ואופניים, חצו את השביל ישר עד הסוף ותגיעו לכניסה לנחל.

חשוב לדעת

- ישנו אתר בתשלום באזור, אך המסלול המתואר כאן הוא חינמי.

- לנחל יש שני צדדים עם בריכות נגישות, לרוב משני הצדדים.

- הכניסה למים נוחה.

לסיכום

מסלול מקורות הירקון באזור כפר הבפטיסטים מציע חוויה יוצאת דופן של טבע, היסטוריה ונוף במרכז הארץ. זוהי הזדמנות מצוינת לברוח מהמולת העיר ולהנות מפינת חמד ירוקה ושלווה, עם מים נקיים ובריכות טבעיות מרעננות.

טיול מהנה ובטוח! 🧐👓
שלכם, מאיר

להזמנת צילומים מיוחדים לאירועים, מסעות ועוד (וידאו וסטילס): מאיר זלזניק, צלם אנשים וטבע | 054.894.4060

הופך למזוהם ואסור לשחייה.

תיאור המסלול:

- התחלה ליד כפר הבפטיסטים.
- הליכה לאורך הנחל משני צדדיו.
- חציית גשר מעל הנחל.
- ביקור בבית הבטון.
- מעבר תת-קרקעי מתחת לכביש 5.
- סיום בבית לאה (אפשרות להמשיך עד טחנת אבו רבאח).
- מתי ואיך?

- בשעות הבוקר המוקדמות או אחר הצהריים.
- בנעליים נוחות להליכה.
- עם מים, כובע ומזון לפיקניק.

טיפים חשובים

1. הביאו מים בכמות מספקת ושנו בקביעות.
2. שמרו על הניקיון והשליכו אשפה רק לפחים המיועדים.
3. הקפידו ללכת רק בשבילים המסומנים.
4. שימו לב לעומק המשתנה ממפלס רדוד עד לעומק של כשני מטרים.

נקודות עניין במסלול

- בית הבטון: מבנה היסטורי.
- בריכות נופרים: בריכות טבעיות עם צמחייה ייחודית.
- נפתול משוחזר של הנחל.

הגעה בכלי רכב פרטי

מכביש 40 פנו במחלף ירקון לכיוון תחנת הדלק פז שיאונה, המשיכו ישר 800 מטר, פנו ימינה ואז שמאלה (יש שילוט למקורות הירקון). פנו שמאלה וסעו עוד 200 מטר עד לחניה.

מסלול מקורות הירקון - כפר הבפטיסטים

מיקום: בין ראש העין להוד השרון, סמוך לכביש 40

אורך המסלול: כ-2.3 ק"מ (אפשרות להארכה ל-5 ק"מ)

משך הטיול: 2-3 שעות

דרגת קושי: קלה

מתאים למשפחות: כן, מסלול משפחתי נוח

עונה מומלצת: כל השנה

סימון שביל: שביל ישראל

שעות פתיחה: פתוח כל היום

מי שמבקר רק בחלקו המוכרים של הירקון יתקשה להאמין, אבל החלק העליון של נחל הירקון עטוף בעצי אקליפטוס גבוהים מתנופפים ברוח ובפינות חבויות עם מים קרירים שפשוט כיף לטבול בהם. זו פיסת טבע ירוקה באמצע האזור העמוס של המרכז. כל פעם שבה אני מגיע לכאן היא פשוט תענוג - מים צלולים, טבע קסום ואווירה שגורמת לך לשכוח שאתה במרכז הארץ.

אורכו של הירקון הוא כעשרים ושבעה קילומטרים, הוא מתחיל בהרי יהודה ושומרון, עובר דרך מקורות הירקון ליד ראש העין, מתפתל דרך בריכת הנופרים בגן הלאומי, ממשיך לבית לאה והמפל הנסתר עד שהוא מגיע לים בתל אביב. חשוב לציין כי רק בחלקו העליון, עד לחיבור עם נחל קנה, צמוד למפל הנסתר שרונים (כשבעה קילומטרים מכפר הבפטיסטים), הנחל נקי ומתאים לרחצה. לאחר מכן, בשל כניסת מי שפכים מנחל קנה, הנחל

צילום: מאיר זלזניק

פלא הבריאה

העולם מדבר איתך, תקשיב

מה אתם יודעים על חיפושית הזבל?

החיפושית הקטנה הזו אולי נראית חסרת חשיבות, אבל למעשה היא אחת מעובדות התחזוקה היעילות ביותר של העולם. החיפושיות אוספות פסולת אורגנית - בעיקר הפרשות של בעלי חיים - יוצרות ממנה כדורים קטנים וקבורות אותם באדמה. חלק מהכדורים הם מזון עבורן וחלק משמש את הצאצאים שלהן, אבל העבודה שלהן משפיעה הרבה מעבר לצרכים הפרטיים שלהן.

במעשיהן, החיפושיות מחזירות לקרקע חומרים מזינים, משפרות את פוריות האדמה, מונעות הפצת מחלות ובעקפיין עוזרות לקשור פחמן באדמה במקום שהוא ישתחרר לאטמוספירה ויגרם לחוסר איזון בכמות של הפחמן הדו-חמצני. המספרים עצומים: מחקרים מראים שבאזורים טרופיים בלבד, חיפושיות זבל קוברות למעלה מאלף קילוגרם חומר אורגני בדונם אחד בשנה. אם מחברים את כל הפעילות הזו בעולם כולו - מדובר בכשבעה קילומטרים מעוקבים של חומר בשנה. קשה לתפוס את המספר הזה, ולכן נביא דוגמה מוחשית: מפעל בואינג אוורט בארצות הברית הוא המבנה הגדול בעולם לפי נפח - 13.3 מיליון מ"ק. הוא ענק כל כך עד שאפשר להכניס לתוכו שבועים וחמישה מגרשי כדורגל שלמים. כעת דמיינו את כל החומר שחיפושיות הזבל קוברות בשנה - מדובר בנפח השווה לכחמש מאות מפעלי בואינג כאלה, מלאים עד התקרה!

ביחס לגודלן, חיפושיות הזבל הן עוצמתיות במיוחד: הן מסוגלות לגרור ולהטמין כדורים שמשקלם פי חמישים ממשקל גופן. מין אחד של החיפושית מסוגל אף לגרור יותר מפי אלף ממשקל הגוף! מדובר בכוח פיזי אדיר ביחס לגודלן הקטן, כמו אדם שיכול להרים טנק בידיים בלבד. מעבר לכך, החיפושיות מנוטות בצורה מדויקת: הן מוצאות את דרכן חזרה לקן באמצעות שימוש בקרני השמש, ואפילו על פי הכוכבים בשעות החשכה.

בחודש האחרון חזרנו ושנינו את המילים "אתה זוכר מעשי עולם... אתה זוכר את כל המפעל וגם כל היצור לא נכחד ממך" - והנה קיבלנו המחשה מדויקת למקצת עוצמתו של המפעל האלוקי וליצור קטנטן שתפקידו גדול וכוחותיו מרובים.

מושפע ממספר אינסופי של גורמים - יערות גשם, אוקיינוסים, הרי געש, בעלי חיים, בני אדם, רוחות ושמש - ובאופן כללי כל פרט בבריאה, גדול כקטן, הוא חלק מהדיוק המופלא הזה.

נפרט על חלק מהפרטים התורמים לאיזון: הצמחים סופגים פחמן דו-חמצני ומייצרים חמצן ומזון, בעלי החיים נושמים חמצן ומייצרים פחמן דו-חמצני, והאוקיינוסים סופגים פליטות פחמן ומשחררים חמצן דרך אצות זעירות. גם הרוחות, העננים והגשמים מבטיחים שהגזים יתערבבו בעולם כולו - כך שהתוצאה הסופית, האוויר שסביבנו, נשמרת מאוזנת ומדויקת ברמה בלתי נתפסת.

אומנם נושא ההתחממות הגלובלית הוא נושא שמייצר רעש רב סביבו, נוכל להרחיב בהזדמנות אחרת על אודות השאלה אם אכן ישנם שינויים מהותיים במערכות קריטיות בבריאה, אך קודם אני שואל: איך אפשר לא להתפעל ולהבין שהפזל האינסופי הזה יכול כולו להתנהל רק בחסד ה', שמדד במשקל כל חלקיק כדי שהתהליך יהיה מדויק עד לפרט האחרון?

וממערכות גלובליות ענקיות, בואו נעבור לדוגמה מופלאה אחת, ספציפית וזעירה במיוחד, שממחישה איך הבורא ברא הכול בחוכמה ובחסד ושאינו שום דבר קטן או גדול שהוא 'סתם', אלא לכל ברייה יש מטרה חשובה.

אוויר, לימונדה, וחיפושית עם כוחות על

ארבעה ילדים מכינים לימונדה. האחד שופך מים, השני מוסיף סוכר, השלישי סוחט לימון והרביעי מחליט להוסיף קרח. הם עובדים ללא תקשורת זה עם זה, אף אחד מהם לא מתאם עם האחרים. מה הסיכוי שיתקבל טעם מדויק? לא מתוק מדי, לא חמוץ מדי, לא תפל מדי? נמוך מאוד.

למרבה הפלא, בכל רגע מתרחש סביבנו משהו מורכב הרבה יותר, המושפע ממיליארדי גורמים ואינסוף פרטים, והמשמעות שלו היא לא רק כמה מתוקה תצא הלימונדה, אלא עצם קיומם של החיים על פני כדור הארץ.

מדובר בהרכב האוויר שאנו נושמים בכל שנייה - פלא עצום, שקוף ובלתי-נראה, שמחזיק את כל העולם שלנו חי ופועם.

האוויר מורכב מ:

78% חנקן

21% חמצן

0.04% פחמן דו-חמצני.

האחוזים האלה קריטיים: שינוי קטן - והחיים על פני כדור הארץ היו נראים אחרת לגמרי.

כמות מעט גדולה יותר של חמצן, וכל שרפה קטנה הייתה מתפשטת במהירות עצומה. קצת פחות - והיינו נושמים בקושי, נאבקים על כל נשימה.

אפילו הפחמן הדו-חמצני, שהוא רק 0.04% מהאוויר, ממלא שני תפקידים חיוניים במיוחד: שמירת החום ופוטוסינתזה. הפחמן הדו-חמצני לוכד חלק מקרני החום כדי שגם בלילה, כשאין שמש, כדור הארץ לא יקפא מקוה נוסף על כך הוא רכיב קריטי בתהליך הפוטוסינתזה, שבמסגרתו הצמחים משתמשים בפחמן הדו-חמצני כדי לייצר חמצן ומזון, הבסיס לכל החיים.

אם תימצא באוויר כמות גבוהה מדי של פחמן דו חמצני - נקבל התחממות עולמית מסוכנת. כמות נמוכה מדי - העולם יקפא וצמחים לא יוכלו להתקיים.

חוליה מרגשת נוספת בשרשרת הפלאים היא העובדה שגם הרכב האוויר

הן מסוגלות לגרור ולהטמין כדורים שמשקלם פי חמישים ממשקל גופן.

איחוד בני הישיבות התיכוניות

התקבצו

בני הישיבות התיכוניות החרדיות מוזמנים ליום שיא חוויתי במיוחד

יום ראשון • כ"ז תשרי • חוף נווה מדבר

בריכות שחיה
ים המלח

שולחנות
משחק

מדשאות

דברי רבותינו ראשי הישיבות שליט"א

פרטים
יקרי ערך
למנצחים

תחרות שירה
בין הישיבות
עם מנחם טוקר

הקול
הבא

ארוחת
ערב
כיד המלך

הופעה היסטורית
של ענקי הזמר החסידי
יידל ורדיגר ופיני איינהורן
בליווי תזמורתו המורחבת של ישראל סוסנה

לפרטים: הרב אלחנן מולכו 055-6776616 • פרטים נוספים על הסעות ומיקומים יישלחו במייל לכל הבחורים

יעקב תן בדיחה

הרב יעקב חמו

איך להפוך עצבים לבדיחות ואיך לומר לאנשים שאני לא מחלק פאנצ'ים ברחוב

להסתגר ולא לדבר. בדיחה צריכה לבוא בהפתעה... אני תמיד עונה בצניות: "אחי, ואם הייתי מתאגרף - היית מבקש ממני אגרוף?" אני מנסה להסביר למבקש התורן שגם אם יפגוש את הרב חיים אזיד ויגיד לו: "הרב חיים, תביא סיפור"... זה לא יעבוד ככה.

סטנד-אפ זו עבודה אמיתית - כתיבה, ליטוש ושמירה על חדות, וזו גם שליחות: לשמח אנשים, לתת להם רגע של אור בתוך השגרה ולהזכיר להם שצחוק זה לא מותרות - זה צורך בסיסי.

לכן ברגע שמבקשים בדיחה, זה מגמד את מה שאני עושה ולא מכבד.

ביום שישי של קיץ הגעתי לחוף בבתי ים ונכנסתי אל הים לשחייה. לצידו אני מגלה שלושה חבר'ה ששוחים וצועקים בין גל לגל: "יעקב חמו, תן בדיחה!"

השבתי להם: "בעיה". אני לא יכול לשלף לכם מהשרוול כי אין לי בגדים!"

הם צחקו, אבל בסוף שלפתי להם מהמותן.

להזמנת אירועים: 052-3559988
לספרים - חיים גרין: 054-8481926

סטנד-אפ (ובעיקר כתיבת פאנצ'ים) זו אומנות. אפשר לפתח את היכולת. המשפט 'או שנולדת עם זה או שלא' - רלוונטי פחות כשמדברים על סטנד-אפ. זו מיומנות שנבנית, מתחדדת ומתאמנת.

רבים אומרים לי: "יעקב, תפתח סדנת סטנד-אפ". אכן, אם יהיה ביקוש רציני אני הראשון להתחיל בהכשרת אנשים למקצוע שהוא לא רק מצחיק אלא גם משמח את עם ישראל. כי מה בעצם עושה סטנדאפיסט? הוא שם לב לפרטים הקטנים בחיי היומיום, שבדרך כלל אנשים רגילים עוברים לצידם בלי לשים לב, אבל הוא קולט שיש פה פנינה, שולה אותה ויודע איך להבליט אותה בצורה קומית.

אני למשל הכי אוהב לכתוב פאנצ'ים על דברים שמרגיזים אותי ביומיום. למה? כי הצחוק מפרק את העצבים, וממקום של כעס פתאום יוצא רגע מצחיק שכולם יכולים להזדהות איתו.

הנה לדוגמה מקרים שמרגיזים אותי ברחוב: אנשים מזהים אותי, ניגשים ואומרים: "הנה יעקב חמו הסטנדאפיסט! יעקב, תן בדיחה!" אם צירוף המילים מוכר לכם משמות הספרים שלי, זה לא במקרה. פשוט אלו המילים שאני שומע בתדירות גבוהה ברחוב, וזה מעצבן מממש, לפעמים גורם לי את הפעולה ההפוכה בדיוק - שהיא

אלכסנדר גוטין (אלון)

חדר כושר

לפני האימון הראשון

הגוף כדי שההבנה שלכם תהיה נכונה ומדויקת.

אם המתאמן לא מבין למה הוא עושה תרגיל מסוים, למה בצורה הזו, עם מספר הסטים והמשקל הזה - סימן שהוא לא בונה נכון. בבניית בניין יש אדריכל ויש פועל, אבל בבניית הגוף אתם צריכים להיות האדריכל וגם הפועל. חוסר שילוב של השניים עלול לגרום לבעיות.

בנקודה האחרונה אני מפציר בכם שתקשיבו למדריכים מקצועיים בלבד, ולא לחברים. דרך אנב, גם לא כל המדריכים יודעים הכול. זה גם הזמן להיפטר ממיתוסים כמו 'צריך חגורת גב או כפפות', 'צריך דלי של אבקת חלבון' וכמובן 'חובה קדושה לאכול טונה מיד אחרי האימון'.

השטיות האלו לא רק אינן מועילות - הן עלולות אף לפגוע.

בהצלחה בבניית הגוף והנפש, בבנייה העצמית שלכם!

אבל חשוב להבין את סדר העדיפויות שלכם. כשבונים תוכנית אימונים או פונים למדריך מקצועי, חשוב שתוכלו להסביר לו היטב מה אתם רוצים. לפעמים ההבנה האמיתית של המטרה מגיעה רק עם הזמן, וזה בסדר. מה שחשוב הוא לדעת מה אתם רוצים עכשיו.

אחרי קביעת המטרה, מגיע שלב הבנת ההבנה. כמו שיש 'הבנת הנקרא', צריך גם להיכנס לעומק תחום בניית

אם נשווה את בניית הגוף לבניית בניין, נוכל להבין מה משותף בין ההכנה לבנייה של בניין לבין ההכנה לאימון הראשון.

קודם כול, חשוב להבין מה מטרת הבנייה - מהו האידיאל בפרספקטיבה הרחוקה ביותר - בלי קשר למגבלות של זמן או תקציב.

בגדול, יש כמה מטרות עיקריות שמשותפות לאנשים רבים:

- מטרה אסתטית - שבמסגרתה אחפש להגיע לנראות טובה.
- מטרה של כוח - שלפיה לא אכפת לי איך הגוף נראה, העיקר שהוא חזק מאוד.
- מטרות מקצועיות או ערכיות - לדוגמה: הכנה לצבא.
- מטרת שיקום.

אפשר גם לשלב בין כמה מטרות בו זמנית. זה בסדר גמור, כל אחד רוצה להיות בריא וגם חזק, עשיר וגם חכם,

התקבצו קיץ

סוס מהדר

פתרונות מגיליון קודם

כתבה וציירה דבורה בנדיקט

1. הילד הקטן בעל הקוקו שאוחז בשני הכלונים חוגג יום הולדת של גיל 3. נתן לזוהר זאת לפי קפסת השקיות של יום ההולדת המיוחד בצד שמאל ועליה רשום 'החלאקה של מני'. הילד השמאלי בעל הקוקו הוא הבן היחיד הנראה בגיל המתאים.
2. נתן גם לראות על הכסא ציציית וכפה לילד החלאקה. על יום ההולדת נתן לראות שערות בגון של שער הילד.
3. הכלון הורד שנצמד לענף.
4. העוגה היא פרווה. בצלחת נראית חתיכת עוף, ומקאן שהארוחה היתה בשירית.
5. הילד שיושב על הכסא ללא נעלים. מכנסיו מכתמים, והנעלים שמתחתיו נוספות מים.
6. האקוריום נמצא במתנה שמנתה על השלחן ויש בה חורי אורור.
7. בלון זה רק נראה מרחף באויר, הוא מחזק במפל קשיח ולא בחוט ואין בו גז הליום.
8. כבר הרימו את ילד יום ההולדת בכסא. נתן לראות שהיתה התרחשות סביב הכסא. על הרצפה פזורות עטיפות סקריות שהשליכו.
9. המתנה הסגולה נפתחה ונארה שוב, נתן לראות שהיא הדבקה שוב ברשול.
10. הילד בעל הקרע במכנס באזור הכרך הוא כנראה זה שטיפס על העץ ותלה את הכלונים.
11. הנרות החללים מסומנים בצ'הב.

זה היה מגזם בשביל סכה כזו פשוטה, אז ספרתי לו את כל מה שקרה, ואיר בעצם בכלל רציתי לבנות סכה על גבי סכה, אבל בגלל ששפתתי ילד אחד יצא משהו אחר ופשוט בהרבה.

סבא נשק אותי ואמר: "מיכאל, אתה מזכיר לי ספור יקר מאוד על האדמו"ר רבי מרדכי מנעשכ"ז זכר צדיק לברכה".

יכר ספר: "רבי מרדכי היה חוסר במשך כל השנה פרוטה לפרוטה כדי שיוכל לקנות אתרוג מהדר לחג הסכות. פעם אחת, בדרך לקנות את האתרוג פגש יהודי פשוט שבכה בלי הפסקה. שאל אותו: 'מדוע אתה בוכה?'

ענה האיש: 'אני בעל עגלה שמעביר חפצים ממקום למקום, ופתאום מת עלי הסוס... נשבר מטה לחמי. בלי סוס - אין לי פרנסה!'

ברר רבי מרדכי כמה כסף דרוש לו לסוס חדש, ונלה שהסכום כמעט זהה לכסף שחסר לאתרוג. בלי הסוס שלף את כל צרור כספו ונתן לאיש.

במעט הפרוטות שנותרו לו קנה אתרוג פשוט, כשר בדיעבד, וכשחזר הביתה אמר בהתרגשות לבני משפחתו:

'כלם יברכו ביום טוב על אתרוג מהדר, אלא אנחנו נברך על סוס מהדר...'

סבא קצת דמע כשסיים: "אתה מבין, מיכאל? הסכה שלך פשוטה במראה, אבל באמת היא הדר שבהדר!"

הבטתי על הסכה הפשוטה שעל המדף. היא נראתה לי נוצצת פתאום.

באותו רגע התחרטתי. מה עשיתי? הרי אין סיכוי שאצליח להכין איתו סוכה כפולה.

שלום, שימי מיכאל ואני בן שמונה. השנה התחלנו ללמד משניות סכה, וההתרגשות בפתה היתה גדולה מאוד כשהרב הכריז:

"שבוע הבא נקים תערוכה של סכות שונות מהמשנה. כל אחד יכין דגם בעצמו".

ידעתי מיד - אני רוצה לבנות סכה על גבי סכה. זה הכי מסבך ואני אוהב אתגרים. כבר באותו אחר הצהריים התישבתי לשרטט דגם, ויצאתי לחפש קרטונים ליד הפח למחזור.

שימי מהכיתה שלי היה שם, בועט בקרטונים ונראה עצבני.

רציתי לשאל אותו מה הוא מתכנן לבנות, אבל מהר מאוד קלטתי שהוא בכלל לא מתכנן. שימי לא מסתדר עם משימות, הוא תמיד מפריע, מעצבן ומבלגן.

בלי לחשב אמרתי לו:

"שימי, אולי תבוא לעזר לי עם הדגם שלי? אני צריך קרטונים. בוא נהיה זוג".

באותו רגע התחרטתי. מה עשיתי? הרי אין סכוי שאצליח להכין אתו סכה כפולה, שימי הוא מפריען ובטוח יהרס. אבל הוא הביט בי בעינים נוצצות ואמר מיד:

"בטח!"

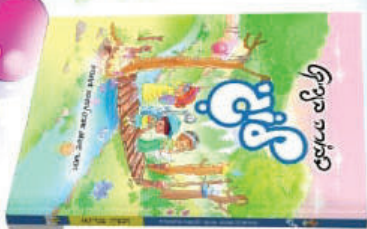
התחלתי לחשב איך לצאת מהעניין. ואז אלתרתי: "אנחנו עושים סכה שפרס עליה סדון מפני החמה".

זה פשוט, חשבתי. נעשה סכה רגילה, ואם משהו יצא עקם, נכסה בסדון.

מה אני אניד לכם. טוב שלא עשינו משהו מסבך. גם ככה הדבק נשפך והקרטון התקמט והיו מיליון הפרעות. אבל בסוף הסכה היתה מוכנה, והבאנו אותה לתערוכה עם שלט קטן: מיכאל קדוש ושימי לוי.

שמתי לב איך שימי מציץ בסכה שלנו שוב ושוב, ושמתתי מאוד.

שאלתי את שימי אם הוא רוצה לקחת את הסכה הביתה, אבל הוא אמר שאצלו היא תהרס, אז שאקח אותה אני. נסענו לסבא לחג הראשון, והבאתי אתי את הסכה. הצבתי אותה במדף שסבא התקין בסכה, והוא התפעל מאוד, לדעתי.

מתוך הספר "לוגו" של דבורה בנדיקט
 חידות מאתגרות לפיתוח החשיבה
 להשיג בתחזיות הספרים

כתבה וציירה דבורה בנדיקט

עונג

חידות מאתגרות לפתוח החשיבה

1. באזור ארבעה זוגות נעלים הפוסקים באותיות. למי מהנעלים שונים כל זוג?
 2. מי התחודש בנעלים החדשות?
 3. המתקן המתנפח עלול לקרס. מאזאת הפערה.
4. למי שניקים המשקפיים?
 5. מי לבש אחד מבגדיו הפורק?
 6. מהיקן הובאו הפנים למתקן המתנפח?
 7. מי אחר אי על אסור המשלום למתקן המתנפח?
 8. מי הגיע עם הפוך קונטי?
 9. מי מהנעלים היה בשני המתנפחים?
 10. מאזאת את נעליו של הקלד הפלונדרי שקופץ הכי גבוה ונפל היכן הוא היה. מאזאת המשא פדורי גלדיה.

עונג

טוקר אש

שלחו לנו תיעוד ופרטים!
העלוניו הגיעו
לישיבה שלכם?
צפיתם במישור?
קורא 'התקבצו'
ישמאק לשבת?
shabbos@y-mail.com
http://shabbos.com

סיכום השנה במוזיקה החסידית

מוזיקה חסידית
מנחם טוקר

טרנד אלבומי EP (אלבום מקוצר) - לא הבנתי את הקונספט. אם רוצים אלבום - תוציאו שלם ומגוון. אם סינגל - אז שיהיה לא סלט.

ליעקב שוואקי - הבחור העסוק והפורה ביותר השנה. סגנונות שונים, מופעים בלי סוף.

למרדכי שפירא - הזמר הגדול ביותר שממציא סגנון משלו ולא מזיז לו מה אומרים.

לקובי ברומר - על אלבום בכורה מעולה ואגרטיה מטורפת של זמר החתונות האגרטי בארץ.

מלחיני השנה:

פינקי וובר - לא היה כמוהו וספק אם יהיה. משה פלד - יוצר ענק שנופל פעם בעשור והשנה זיכה את יענקי היל, מנדי ווייס, יידל ואחרים בלחנים שלו.

אלחנן אלחדד - מנפיק להיטים בקצב הציוצים של טראמפ.

בנצי שטיין - מגוון, חרוץ, קולע.

קליין וברי - האורים והתומים של המוזיקה.

זה הזמן לחלוקת תארים:

זמר השנה - שמוליק סוכות. עם אלבום, סינגלים, חתונות, קליפים, מופעים - הוא כוכב אמיתי.

שיר השנה - 'אפיריון' של אברהם מרדכי שוורץ. ענק, חידוש גדול.

מה היה חסר לי השנה?

מה עם שירי החתונה? נגמרו?

והאם המילים מהתהילים אזלו?

לשנה הבאה, בעזרת ה'

אני חייב עוד קצת מהמלך מרדכי בן דוד. מתחנן.

אברהם פריז, בערי וובר, ליפא, ישי ריבו - אנחנו מתגעגעים אליכם. תשחררו לנו משהו מהיכולות שלכם.

מילים ולחנים שמתאימים לכל גיל. **יצחק בן ארזה** - הכי קרוב לקרליבך שיש. הלחין כמה דברים טובים לאחרים וגם סיפק לנו פס-קול מומלץ לימי שישי. **שמואל גריינמן** - אלבום אלולי חדש, וכל קומזיץ שלו מרקיע שחקים. **יוחנן אורי** - ממציא את ז'אנר הקלידיגיני (קלידן-די-ג'יי) וגם יוצר את המוזיקה. אם הענף יתרחב - אפשר להיפרד יפה מתזמורות, כמו בעולם.

פינת התודה לתעשייה (ותלונה קלה בצידה)

לשמחה בירנהק ולעוד צעירים מוכשרים, קלידינים, זמרים, מעבדים, מפיקים, יחצנים - כולם מעיפים את המוזיקה קדימה ונותנים אווירה צעירה.

לקלידינים שהשתלטו על עולם החתונות. **לנטע לזין** - האיש ששולט בכל המופעים, החתונות והפלייליסטים ובגללו זמר חתונה שרוצה להצליח צריך לגדל זוג גינונגעלך.

לאליצור - אין מה להוסיף. כל מילה מיותרת.

לראש הישיבה הרב ברוך צייט ובני ביתו אליהו ויוחנן - על שירים חדשים, הקפדה על איכות יהודית וחיזוק בחורים וחיילים כל השנה.

למשרד דוד פדידה - משרד ייצוג ענק שהשנה צירף אליו את שוואקי וחיים ישראל.

לדוד בן ארזה - יוצר מופלא של אלבום, מופע ושירים, שמראה איך בחורי ישיבה יכולים להיות אומנים יוצרים מהשורה הראשונה.

לפיני איינהורן - שמנהל קריירה באופן מדויק ונכון.

לאהרלה נחשוני - תזמורת השנה, בפעה השנה כבש כל במה וכל סגנון בקריירה שתוחלת החיים שלה קצרה ואכזרית.

איזו שנה זו הייתה - שנה שבה המוזיקה עודדה, חיזקה ושימחה אותנו בימי מלחמה ואתגרים.

אף על פי שכבר קברנו את עידן האלבומים, כפי שכתבתי בגיליון הקודם (בהקשר זה: שמעתי מהבעלים של חנות הספרים והמוזיקה 'שיינקיס' שהיחס במכירות הוא 95% און-קי מול 5% דיסקים), בחצי השנה האחרונה קיבלנו דווקא כמה אלבומים מפתיעים, חלקם פשוט משובחים. בסך הכול יצא השנה קצת יותר מאלבום לשבוע. נוסף על כך, כמה מלחינים צעירים עפו קדימה, ושירים טובים עם קליפים טובים שוחררו כדי לשמח אותנו ואת חשבון הבנק של המשחררים. אז קדימה, לסיכום הגדול.

5 אלבומי השנה (לא לפי סדר)

יידל - אחרי 13 שנה הוא חוזר עם אלבום מדהים. שמעתי אותו עשרות פעמים, ובכל פעם הוא טוב מחדש.

פינקי ודובי - פינקי וובר ודובי מייזלס בשיתוף פעולה נדיר: פינקי, המלחין של הדור, לא רק מלחין את שירי האלבום, אלא גם שר עם דובי, אומן הקומזיצים. אלבום פצצה לנשמה.

בני פרידמן - העבודה שעשה עם הקול שלו היא בית ספה שירה מושלמת, בחירת שירים מבריקה, היכולות הווקאליות של הבחור הן תענוג לאוזניים.

נפתלי קמפה - אלבום מושקע, סינגלים טובים ואווירה של כוכב יהודי שנמצא כאן כדי להישאר.

מוטי שטיינמן - אלבום מצוין לזמר מצוין עם קול מצוין, ניהול מצוין וקריירה מצוינת. משה קליין - זמר החתונות הטוב והעסוק ביותר בישראל, ובכל זאת מצא זמן לאלבום פצצה, לשירים רבים ולמופע.

עוד כמה מילים טובות

מוטי וייס - אלבום בכורה נעים וכיפי, קול,